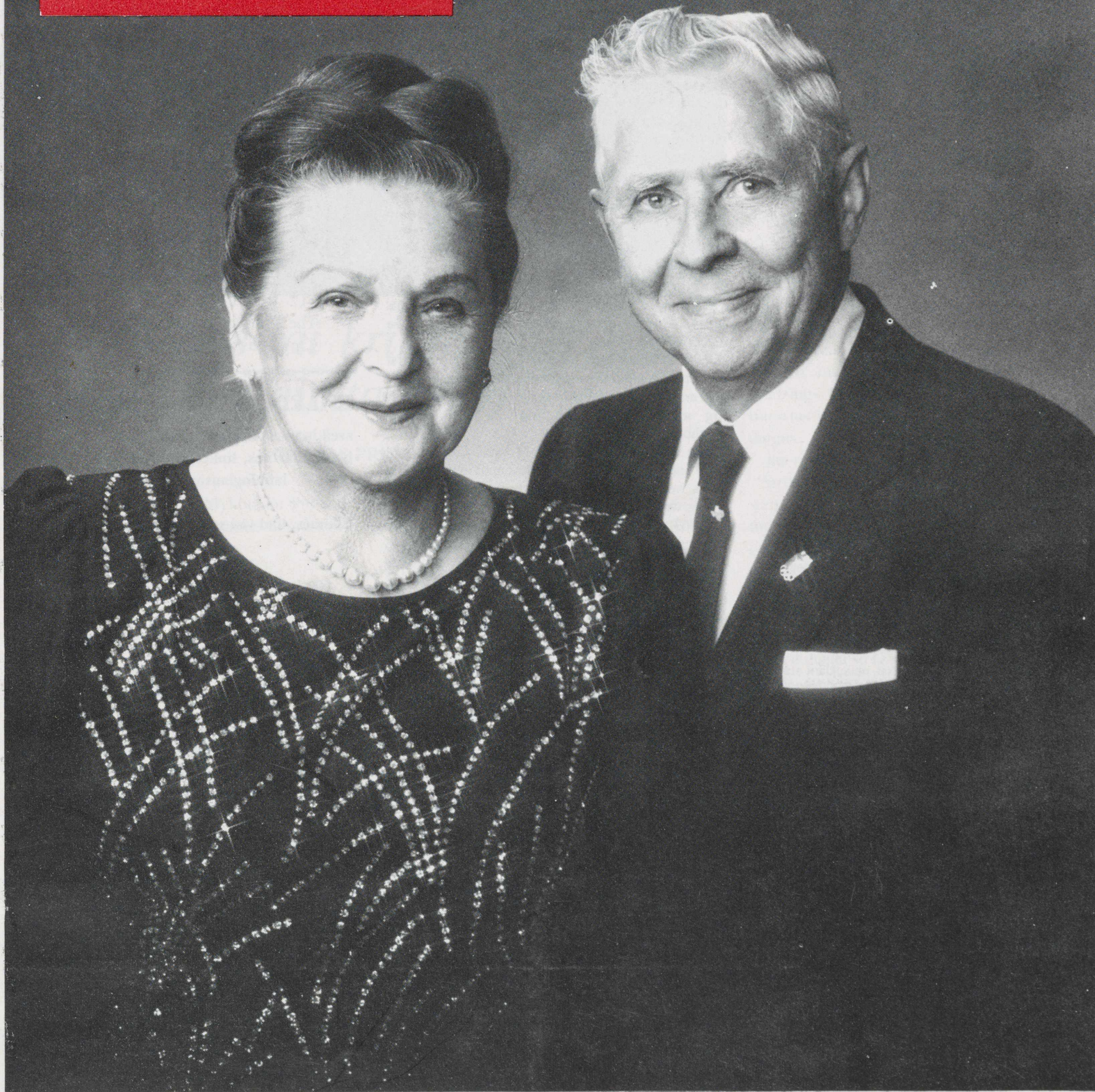

L I E T U V I Ų

DIENOS

JULIJA ir EMILIS SINKIAI

LITHUANIAN DAYS

DECEMBER

1986

1986 M. GRUODŽIO MĖN.

*****

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Telefonas: (213) 664-2919

*****

1986, GRUODIS Nr. 10 (370)
DECEMBER, 1986 No. 10 (370)

Eina XXXVI metai
Volume XXXVI

“LIETUVIŲ DIENOS” YRA SUJUNGTOS SU
“KALIFORNIJOS LIETUVIŲ,” LEISTU 1946-49 M.
“LITHUANIAN DAYS” IS COMBINED WITH
“CALIFORNIA LITHUANIAN” PUBLISHED 1946-49

Redaguoja
REDAKCIŅĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, Ph.D
Margis Matulionis, J.D.
Arūnas Barkus, M.S.
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from “Lithuanian Days”
permissible only with indication of this source

Prenumerata atnaujinta automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku
Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect should be sent to the publication

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

“LITHUANIAN DAYS (ISSN : 0024-2950) is published monthly except July and August for \$20.00 per year by Anthony F. Skirius, Publisher, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Second-class postage paid at Los Angeles, California. POSTMASTER: Send address changes to LITHUANIAN DAYS, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.”

RATES/KAINOS

Single Copy/Atskiro nr. kaina.....\$ 2.00
Yearly Subscription/Prenumerata metams..... 20.00
Honorary Subscriptions/Garbės prenumerata..... 35.00
Rates in Canadian Dollars/Kainos Kanadiškais doleriais
Yearly Subscription/Prenumerata metams..... 30.00
Honorary Subscription/Garbės prenumerata..... 50.00

*****

FRONT COVER

Emilis and Julija Sinkys

Emilis and Julija Sinkys refugees from Lithuania after WW II arrived in the United States in 1949 penniless, but through determination, hard work, and foresight in real estate they became multi-millionaires. They are a real American success story, they proved that America is a land of opportunity.

Emilis was born in the Gargždai region of Lithuania, graduated Marijampolė high school in 1931, VDU law school in 1935, and military school for reserve officers in 1937. He married Julija Galminaitė, raised in the Kuršėnai region, who was a kindergarten teacher in Klaipėda at the time. Their marriage took place at Butingė in 1938.

Emilis and Julija fled to Germany in 1944 where they lived in a refugee camp for five years. During that time Emilis contracted TB and remained in hospital until he was cured.

With two young sons the Sinkys first settled in Boston, Massachusetts after leaving a DP camp in Germany in 1949. J. Petrauskas, their sponsor, rented them a room for \$8.50 a month. Emilis worked as a dishwasher in a millionaire's private club in Boston while Julija worked in a clothing sweatshop. “We worked and saved, saved and saved,” recounts Julija. Emilis also worked nine years in a machinshop.

With \$1500 of their savings they bought their first property. And so they started doing business, buying, improving property in their spare time, and selling again, constantly moving into better neighborhoods.

The Sinkys moved to Santa Monica, California in 1959 and continued their business activities. By now Julija worked solely in property improvement and Emilis worked at UCLA in building maintenance until 1963 when he dedicated all his time to their business.

Today, more than 25 years later, they own over 250 apartment units in the Santa Monica area and has a cluster of 200 units in Dallas, Texas, where they are partners with their son Augustinas, a retired navy captain (commercial navigation) and Naval reserve officer who lives with his wife Betty and four children in Santa Monica.

The older son Albertas, who lives with his wife Catherine in New York, is a well known actor on Broadway. He has had leading roles in classical and contemporary theatre as well as on USA and Canadian television. He has appeared in the TV serials “One life to live” and “All my children”. The New York Times theatre critics call him a strong actor with a golden voice.

The Sinkys are generous financial contributors to various Lithuanian causes, institutions, organizations, and clubs. They support American community efforts and politics as well. They strongly believe, that they must show their gratitude to the country which adopted their family and gave freedom and opportunity to participate in an enterprise in which they prospered.

However, Emilis believes that Americans should acknowledge the contribution of immigrants such as his and his sons. Both sons fought with the U. S. Armed Forces in Korea and Vietnam.

Emilis and Julija reside in a spacious estate which they bought from General Doolittle of WWII fame permitting various Lithuanian organizations to use their property for fund raising picnics, social gatherings, and political activities.

They are world travellers. Also they have been back to Lithuania three times. Most recently they participated in demonstrations for Lithuania's in-

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Julija ir Emilis Sinkiai.....	2
Juozas Prunskis— Kalėdos tai krikščioniškos kultūros gimtadienis.....	3
Vytautas Plukas— J. ir E. Sinkių kelias į gerovę.....	4
Stasius Būdas— Atlanto egzotikoj.....	9

ENGLISH SECTION

Margis Matulionis— The Tyranny of the Holocaust.....	12
H. Tautvaišienė— A Cemetery of Nations in the Siberian Tundra.....	13
L. I. C.— Soviets to Quarantine Catholic Clergy.....	15
L. I. C.— The 25th Anniversary of L. C. R. A... Christmas Advertising.....	16—24

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ proga

sveikiname visus mūsų skaitytojus, rėmėjus ir bendradarbius, linkėdami gražiausių švenčių ir laimingiausių Naujųjų Metų!

Tikimės, kad visi susitikime naujaisiais metais.

“Lietuvių Dienų”
Redakcija, administracija
ir leidykla

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio sveikinimas švenčių proga

Lietuvos Diplomatines Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1987 Metų proga.

Labai dėkoju spaudai, radijo valandėlėms, veiksniams už ryžtingą veiklą Lietuvos laisvės reikalais bei už pavergtų lietuvių teisių gynimą. Kartu visiems dėkoju už palankumą Lietuvos Diplomatinei ir Konsularinei Tarnybai.

Linkiu, kad 1987 metai būtų visiems sėkmingi asmeniškai ir ginant Lietuvos laisvės bylą.

Dr. Stasys A. Bačkis
Lietuvos atstovas, LDŠ.

1986.XII.12 d.

dependence in Vienna, and in London, out freedom interest they attended meetings held by the Congress of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania.

Vyt. P.

*****
Cover photo by — John Swede Studio

Lietuviškas angelas (detalė)
dail. O. Paškevičienės
Lithuanian Angel (detail)
oil painting by O. Paškevičius

Kalėdos tai krikščioniškos kultūros gimtadienis

JUOZAS PRUNSKIS

Mūsų didysis rašytojas Mykolaitis Putinas savo Kalėdų šventei sukurtame eilėraštyje skelbė:

Iš reto žvaigždutė padange aukštai
Didingai prabilo Kalėdų varpai.
Ir girdi kiekvienas, kam liūdi širdis,
Kad užgimė Meilė, prašvito naktis.
Ir pavergė sielas džiaugsminga žinia,—
Sutirpo šalti abejonių ledai.
Ir veržėsi guodžiančios maldos karštai.

Kalėdos tai džiaugsmingiausia tautų šventė. Kalėdos tai dieviško kraujo transfuzija. Tai Dangaus pabučiavimas žemei. Tai krikščioniškosios kultūros gimtadienis, nes jos pradžia atėjo su šventojo kūdikėlio užgimimu. Betliejaus žvaigždė buvo krikščioniškosios meilės įžiebimas žemėje. Konvertitė V Catherine de Hueck teisingai skelbė: "Ar pagalvojai kada, kad pirmasis Kūdikio Jėzaus verksmas žemėje buvo jo pirmoji meilės žinia, jungianti geros valios žmones."

Kristus galėjo ateiti suaugusiu, kaip Adomas, bet jis atėjo kūdikiu, kad mes rinktumės prie jo lopšelio, kur kūdikiškos meilės šiltas šypsnyšis tirpdytų mūsų širdyje ledus, atšaldžiusius mus Dievui ir žmogui.

Kalėdos, tai Dieviškos Meilės stebuklas. Kas galėjo manyti, kad tas, kuris žvaigždžių stogu apdengė žemę, turės prisiglausti po skurdžiu tvartelio stogu, betgi tai tam, kad būtų visiems prieinamas. Atėjo į purviną tvartą, kad mes nebijotume kvieštis į skurdžią savo širdį.

Tačiau, kas iš kalėdinių šviesų miestuose,

jeigu žmogaus širdyje nežerės krikščioniškos kultūros evangelinė šviesa? Iškaltai Australijos lietuvių kapelionas prel. P. Butkus viename kalėdiniame sveikinime kalbėjo:

Štai Dievo galybė vėl erdvę užpildys
Ir kūdikio meilė mūs žemę apgaubs,
Liks šaltos plieninės dangoraižių širdys,
O kad būtų šilčiau nors širdyje žmogaus!

Kalėdos tai iškaltas priminimas, kad ši krikščioniškos kultūros gimtadienį mes švęstume ne vien Kristaus gimimo Betliejuje paminėjimu, bet kad ugdytume savo širdyse ir sielose krikščioniškosios kultūros daigus. O jie taip reikalingi! Kalėdiniame eilėraštyje Bernardas Brazdžionis maldavo:

Žmogus žmogaus nebepažįsta
Svečiam pasauly ir namuos . . .
Padėk išeit, Kalėdų Kristau,
Iš labirinto tamsumos.

Vienoj miesto gatvėje, kur žaidė basi vaikai, moteris, laikydama rankose priejuostę linkčiojo kažką rinkdama. Policininkas ją įtarė ir jau norėjo areštuoti. Paklausta moteris jam atsakė: "Renku šukes, kad vaikai nesusižeistų."

Kalėdose mums reikia siekti, kad Dieviškas Kūdikis ateitų ir į mūsų širdį, uždegdamas ją krikščioniškos kultūros gyvenimui. Tačiau, kad jis nesusižeistų, mes turime nuo takelio, vedančio į mūsų širdį nurinkti aštrias šukes. Nurinkti liekanas sudužusių butelių šukes, nurinkti persivalgymo lėkščių atliekas, nurinkti sutraiškytų vedybų priesaikos vazų gabalus,

nurinkti sudužusių neleistinų pomėgių lempučių kriauklus, nurinkti nuodėmių skeveldras.

Taip nušvarintu takeliu ateis į mūsų širdį Kalėdų Kūdikis, įžiebdamas mumyse ryžta gyventi ugdymui krikščioniškosios kultūros savyje ir visuomenėje.

Šventoji Teresėlė Vaikelio Jėzaus buvo sukūrusi atmintiną maldą: "Netrokštu kito džiaugsmo, kaip Tave, Kūdikėli, prajuokinti." Taigi—pradžiuginti Kūdikėli Jėzų yra pagrindinis ir mūsų šių Kalėdų uždavinys, o jis pradžiugs, kai pajus mumyse esant įžiebtus pirmuosius dvasinius krikščioniškosios kultūros daigus.

Jau rašytojas Charles Dickensas yra kartojęs: "Širdyje aš pagerbsiu Kalėdas ir jomis stengsiuosi gyventi visus metus." Mes tam turime sąlygas ir galime. Tesustiprina mus lygiai prieš dešimtmetį 1976 m. iš Sibiro vergu stovyklos Nijolės Sadunaitės rašytas laiškas, kuriame ji kalbėjo:

—Kartu su Kalėdų seneliu skubu per pusynus pas Jus visus, taip labai man mielus, kad pasveikinčiau su Džiaugsminga Jėzaus Gimimo Diena, padėkočiau visiems už žodžiais neišsakomą Jūsų gerumą ir iš visos širdies palinkėčiau mažyčio Kūdikėlio palaimos!

Kokia trumputė valandėlė yra visas žmogaus gyvenimas, bet nuo šios valandėlės priklauso kokia bus amžinybė! Visagalis testiprina visus, kad gerumu ir meile įprasmintume Jo duotą mums valandėlę! Didelė žmonių meilė mane pasiekia, džiugina ir stiprina. Ačiū, ačiū visiems! Tegul šventinis džiaugsmas pripildo visų sielas ir širdis . . . Telaimina Viešpats . . . Tepadedu visiems žmonėms nugalėti ir ištaisyti savo ydas, teismoko mus mylėti! Linksmų švenčių!

Prie šių Nijolės žodžių galime pridėti, kad šventė ir visas gyvenimas bus linksmas, kai joks nuodėmių akmuo, kai jokia ydų našta neslėgs mūsų širdies, kai mūsų valia bus veržli krikščioniškosios kultūros vieškeliams. Tebūnie mums gyvenimo gairė šie mirusio poeto P. Karužos žodžiai:

—Kalėdos turi uždegti mumyse negestančią krikščionybės ugnį, kuri mus ragintu prie Amžinojo Gėrio, Grožio ir Tiesos idealų.

J. ir E. Sinkių kelias į gerovę

Apie Ameriką girdime visokiausių epitetų. Gal būt iš jų žinomiausias, nes mums dažniausiai primenamas, yra Amerikos himno paskutiniojoje eilutėje: „... the land of the free and the home of the brave.“

Negatyvioje skalės pusėje Amerikos priešai ją vadina „imperialistine pabaisa, kapitalistiniu išnaudotojų lizdu“ ar panašiai įžeidžiančiai.

Tarp tų dviejų polių rasime daug kitų prievardžių. Vienas iš jų: „Amerika—palankių galimybių kraštas“ („America—land of opportunity.“) Pabrėžtina, kad šios palankios galimybės yra surištos simbiotiniu ryšiu su laisvės sąvoka, nes palankios galimybės gali gyvai vystytis ir klestėti tik tikroje individo ir bendruomenės laisvėje.

Paremdami šitokią tvirtinimą, susipažinkime su Julija ir Emiliu Sinkiais, kurie, suprasdami tokias palankias galimybes ir kietai dirbdami, pasiekė pokarinių ateivių tarpe išskirtino ir pažymėtino ekonominio gerbūvio: jie yra multimiljonieriai.

Apleisdami tėvų kraštą Julija ir Emilis Sinkiai pasirinko laisvę. Šiame krašte ir rado tokia laisvę, kokią supranta ir vertina kiekvienas blaiviai ir savistoviai protaujantis žmogus ir tokia, kokią puoselėja ir prižiūri demokratinio ir laisvo krašto žmonės ir valdžia, na ir laisva spauda.

Sinkiai puikiai suprato kad čia, Amerikoje, yra palankios, beveik neribotos, galimybės ekonomiškai kurtis ir tarpti.

„Mano mama sakydavo, kad geriausias kraštas pasaulyje yra Amerika, nes va ir mus plikus ir be cento išleido. Ją seną ir našlę dukterį su keturiais vaikais, sumokėjo už kelionę. Priėmė,“ primena savo motinos žodžius Emilis Sinkys.

„Šio krašto ekonominė laisvė davė progos ir mums pasireikšti. Žinoma, buvo ir mūsų indėlis šiam svetingam kraštui: mūsų abu sūnūs ir sesers trys kariavo už šį kraštą Korėjoje ir Vietname. Mes esame dėkingi Amerikai, bet ir Amerika turėtų būti mums dėkinga už mūsų, ateivių įnašą į jos gerbūvį,“ tęsė Emilis.

Kartą Tomas Alva Edisonas, kai jam buvo primintas jo genialumas, pabrėžė, kad genijus yra padaras 5% inspiracijos ir 95% prakaito. (5% inspiration and 95% perspiration). Toks tvirtinimas tikų ir Sinkių ekonominiam pasisekimui apibrėžti ir išryškinti jų atsiekto gerbūvio sėkmės paslaptį. Jeigu jie šiandien, savo gyvenimo saulėlydyje, yra sėkmingi, tai tik prigimtos inteligencijos, pramatymo, apsuokrumo ir darbštumo dėka.

Labai gražus Sinkių charakterio bruožas, kuris retas pas daugelį praturtėjusių žmonių, tai jų paprastumas, nesipūtimas ir atviras nuoširdumas ir draugiškumas. Turtas nepakeitė

jų asmenybių bruožų: jie pasiliko tokiais žmonėmis, kokiais jie buvo esmėje, nuo pat jaunystės. Jie šilto būdo, dori, sąžiningi ir malonūs santykiuose su kitais žmonėmis.

Charakteringas šiam apibūdinimui kad ir toks Julijos Sinkienės prisipažinimas: „Kai buvau jauna, nebuvo už ką pirkti žiedų ar brangių papuošalų, o dabar rankos jau nebe gražios ir žiedai prie jų nebetinka.“

Beje, visą laiką jos mėgstamiausi papuošalai buvo iš gintaro.

Emilis irgi nevažinėja šoferio vairuojamu Rols-Roisu, nors jis ir galėtų sau tai leisti. Jam irgi esmė ne pasipūtime ar svetimose plunksnose pasislėpti, bet žmoniškume, paprastume, nuoširdume ir kitose svarbiose geram žmogui savybėse ir vertybėse.

* * *

Julija Galminaitė—Sinkienė gimusi Kuršėnuose, Šiaulių apskrityje. Tėvas Stanislovas Galminas buvo prekybininkas: Lietuvoje turėjo restoraną, viešbutį ir krautuvę. Gyvenęs tris metus Amerikoje ir turėjęs prekybininko gyslelę, pabuvojęs Filadelfijoje ir San Franciske, 1901-ais metais grįžęs į Lietuvą sakydavęs, kad Amerika esanti visų vargšų tėvynė. Iš penkių brolių Galminų emigravusių į Ameriką jis tik vienas grįžo namo. Kiti Julijos dėdės čia ir pasiliko. Liudvika Kaladaitė, Julijos motina, buvusi geros

Emilijus ir Julija Sinkiai 1938 m. Būtingėje prie Šventosios miestelio, Lietuvoje.

Emil and Julija Sinkys, Lithuania, 1938.

širdies moteris. „Tėvas uždirbo, o motina dalino,“ su malonia šypsena pastebi Julija. Ji turėjo tris seseris (visos mokytojos) ir du brolius: vienas buvo girininkas, o antras ukininkas.

Julija, jauniausia iš seserų, baigusi Suaugusių Gimnaziją ir Nemeikšaitės Pedagoginius Kursus Kaune, mokytojavo Šilutėje, Pagėgiuose ir Giruliuose. Hitleriui užimant Klaipėdos kraštą ji pasirūpino visą Girulių mokyklos turtą pervežti į Lietuvos gilumą. Jau tada matėsi jos rūpestis ir dėmesys turtui, valstybės turtui šiame atvejuje, už kurio išgelbėjimą ji jautėsi

Sinkių namai Santa Monikoje, Calif. Sinkių rezidencija iš sodo pusės.
The Sinkys house in Santa Monica as seen from the garden.

Kuršėnų mokykloje 1929 metais. Antroje eilėje dešinėje Julija Galminaitė-Sinkienė.

Second row on the right: Julija Galminas-Sinkys, a student at the Kuršėnai school in 1929.

atsakinga.

Julija, užklausta ar žvelgiant į praeitį ji ką nors norėtų pakeisti, jeigu ją vėl išgyventų, sako: "Tarp 1949 ir 1986 metų nieko nenorėčiau pakeisti. Nespaudėm ir neišnaudojom žmonių, o tik matėme prekybines galimybes, dirbome ir jas panaudojome. Dirbome ir taupėme, taupėme, taupėme . . ."

"Ir Bostone pirmus namus pirkome vienuoliktą valandą nakties. Prisimenu, pardavėjas liepė eiti į rūšį apžiūrėti krosnies, bet mes nėjome. Bijojome, kad kas nors kitas tuo metu nenupirktų to namo, kurio mes norėjome."

Šypsena trykšta iš jos akių ir dominuoja veidas. Ji kalba aiškiai, apgalvotai, santūriai, lyg pasverdamą kiekvieną žodį, tarsi išryškindama kiekvieną skiemenį, tarsi rūpindamasi dėl jo tinkamumo ir reikšmės.

* * *

Emilis Sinkys. Jo tėvai kilę iš Marijampolės, o Emilis gimė Gargžduose, Kretingos apskrityje. Tėvas Albertas Sinkys buvo muitininkas. Motina—Vanda Liutkaitė. Per pirmą pasaulinį karą Emilis su tėvais gyveno Smolenske, Rusijoje. 1918-tais metais grįžo į Nepriklausomą Lietuvą, į Marijampolę, bet karo metu tėvas pateko į vokiečių nelaisvę ir buvo patalpintas į lagerį Dancige. 1918-tais metais grįžo namo.

1931-ais metais Emilis baigė Marijampolės gimnaziją, po to Karo Mokyklą atsargos jaunesniuoju leitenantu. Dirbo pasienio policijoje Rajono Viršininko pareigose, vadovavo šaulių būriui Šilutėje. Tenai susipažino su Julija Galminaitė ir ją 1938-tais metais vedė. Butingėje, prie Šventosios. Jų vedybas palaimino kun. Dagys, tuometinis evangelikų-liuteronų kapelionas Klaipeidoje.

Vilniui grįžus į lietuvių rankas, tęsė savo darbą pasienio policijoje, ši kartą Antrojoje Varėnoje.

Jeigu jo žmona Julija yra daugiau pragmatiška, tai Emilis turi gerą žiupsnį gyvenimo filosofijos, biznio analizės gabumą, kantrybės, pagarbos kito nuomonei, neatsisakant savosios, daug nuoširdumo ir paprastumo. Jo veidas dominuoja protingos akys ir jauki, maloni šypsena, natūrali, užkrečianti ir su juo santykingai, asmenį. Emilis su malonumu cituoja O. S. Mardem žodžius, išmigusius jam dar jaunystėje:

"Nesigrauk dėl praeities, nesapnuok apie ateitį, pradėk dirbti tuojau pat ir tave nustebins rezultatai."

* * *

Jaunesnysis sūnus Augustinas dar tik 6 metų, su tėvais plaukdamas "General Hershey" laivu į Ameriką, nusprendė ten ir tada tapti jūreiviu. Laive jis turėjęs gulėti kartu su motina ir tik moterims skirtose patalpose.

"Man, būsimam jūreiviui, tai labai nepatiko," su šypsena prisimena Augustinas.

Tik daug vėliau jis baigė California Maritime Academy (Valleja, CA, prie San Francisco) ir tapo ne tik tolimo plaukiojimo (komercinio) kapitonu, bet ir J.A.V. Karo Laivyno atsargos karininku.

Jo senelis Stanislovas Galminas, prieš 85-kis metus gyvendamas San Franciske, nedūmojo, kad jo anūkas kada nors plaukios San Francisko vandenynse išplaukdamas į Pacifiko vandenyną ir platųjį pasaulį. Augustinas, su žmona Betty ir keturiais vaikais gyvena tėvų kaimynystėje, Santa Monikoje, padeda tėvams nuosavybių

Julė Galminaitė-Sinkienė 1936 m. Kuršėnuose.

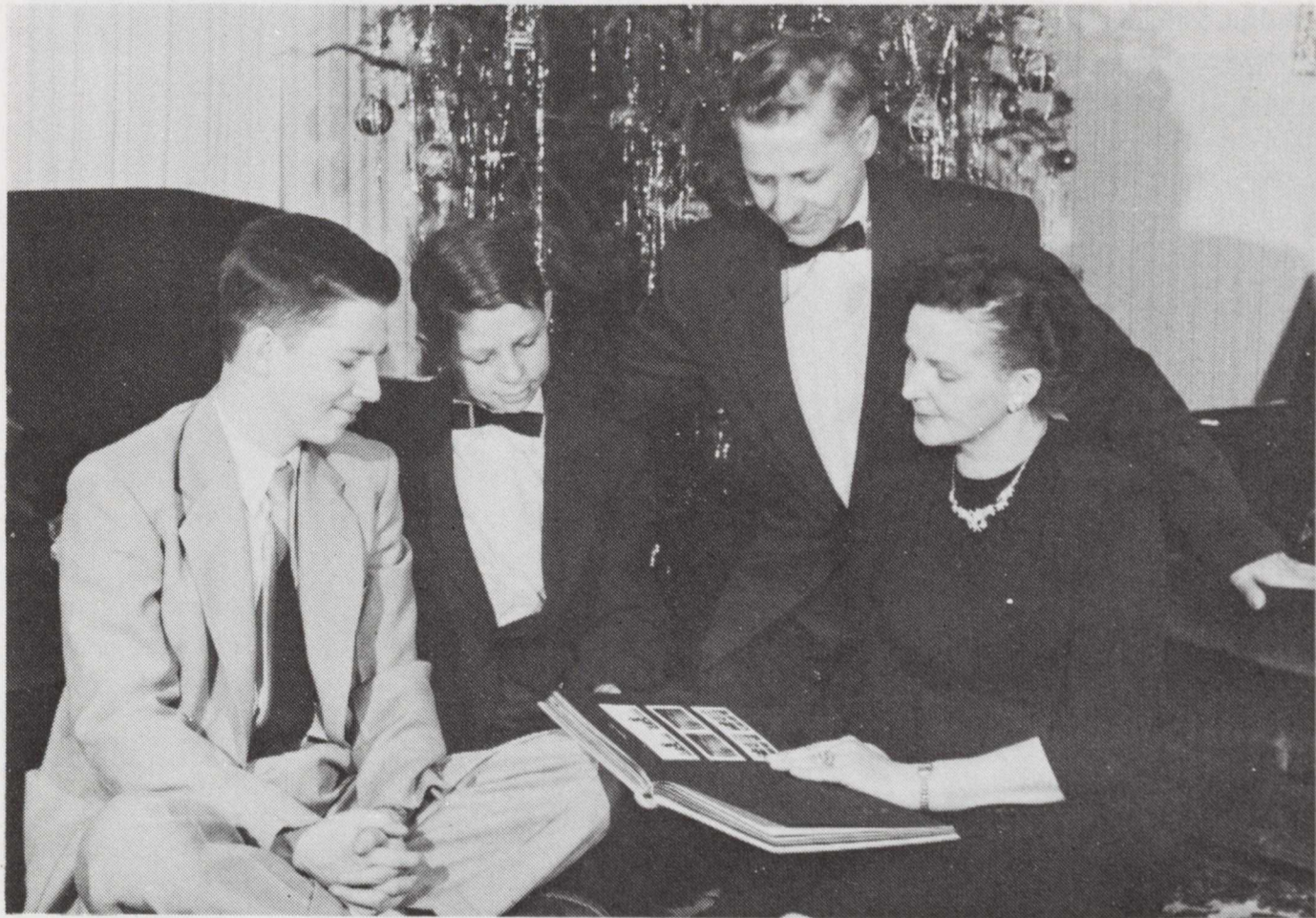
Julija Galminas-Sinkys, Kuršėnai, 1936.

prežiūroje ir turi savo vertingas nuosavybes (virš 200 butų kolonija), žmonos tėviškėje Dallas, Texas.

* * *

Sūnus Albertas, dviem metais vyresnis už Augustiną, yra žymus aktorius gyvenęs su žmona Catherine New Yorke.

Baigęs Boston Latin gimnaziją, studijavo dramą Bostono ir Kalifornijos (UCLA) universitetuose, tobulinosi Berghofo Dramos Studijoje New Yorke. Vaidino ne tik Brodvėje, bet gastroliavo ir kituose Amerikos miestuose.

Sinkų šeima 1956 m. Bostone. Iš kairės: Albertas, Augustinas, Emilis ir Julija.

The Sinkys family, Boston, 1956. From left: Albertas, Augustinas, Emilis, and Julija.

Viltiškių, prie Pagėgių, vaikų darželis. Mokytoja J. Sinkienė sėdi vidury,
The kindergarten at Viltiškiiai. Seated in the middle is their teacher, J. Sinkys.

Albertas yra klasikinių ir modernių veikalų, dažnai pagrindinių rolių interpretatorius, kaip aktorius pripažintas net N.Y Times dramos kritikų. Jie jį vadina stipriu aktoriumi su auksiniu balsu.

„Jo balsas yra žemo tembro, stiprus, vyriškas, dominuojantis žiūrovus,“ sako jo motina Julija.

Albertas turėjo pagrindines roles Šekspyro „Richard III,“ Herman Wouk'o „From the Memoirs of Pontius Pilate,“ Bertoldo Brechto „Arthuro Ui“ ir kituose veikaluose.

Albertas vaidina ir televizijoje, kaip „One Life to Live“ ar „All My Children“ serijose, taipogi Kanados televizijoje.

* * *

Julija Sinkienė pasakoja:

„Vokietijoje mes buvome aplinkybių išskirti. Emilis sirgo džiova 4 metus. Tik per stebuklą, 1947-tais metais, jį pripuolamai suradau vienoje Šlesvigo-Holšteino ligoninėje.

J. ir E. Sinkiai su šeima 1949 m. Bostone pirmaisiais metais Amerikoje.

Emil and Julija Sinkys and family, Boston, 1949, their first year in the U.S.

Emilis ir Julija Sinkiai 1956 m. Bostone.
Emil and Julija Sinkys, Boston, 1956.

Prieškarinis emigrantas, tėvų kaimynas iš Kuršėnų, Juozas Petrauskas, iš laikraščių sužinojęs apie Sinkius, išrašė afidavitą ir jiems atsiuntė į anglų užimtoje zonoje buvusį D.P. lagerį (buvusią italų karo belaisvių stovyklą) Lehrte, prie Hanoverio, Vokietijoje. Netrukus Sinkių šeima išplaukė į Ameriką.

„Pažinojau tėvą, mano kaimyną. Eidavau pas jį į karčiamą. Užtat ir afidavitas,“ sakęs Petrauskas pasitikdamas juos atplaukusius „General Hershey“ laivu į Bostono uostą 1949-jų metų, rugsėjo mėnesio 29-tą dieną.

„Tai giliai mūsų atmintyje įbrėžta data,“ sako Emilis mintyse grįždamas į Bostono uostą.

Sinkiai, gyvendami Bostone, neužmiršo Petrausko jiems atsiūsto afidavito reikšmės. Vėliau jie patys yra pasirašę ir pasiuntę kitiems lietuviams 65-kis afidavitus.

„Tada buvo labai sunku Bostone gauti butą. Mes apsistojome pas Petrauską, kuris turėjo nuosavą namą ir išnuomavo kambarius. Nuoma už kambarį buvo aštuoni su puse dolerio mėnesiui. Vienintelė išvietė visam namui buvo rūsyje. Vonios visai nebuvo: tekdavo eiti į viešą miesto pirtį po teismo rūmais. Ten vonia kainavo 5 centus, už muilą reikėjo mokėti vieną centą ir vieną centą už pasinaudojimą rankšluosčiu,“ pasakoja biznieriškai Julija.

„Ten gyveno ir generolas Musteikis, ir seimo narys agr. Bričkus, pulkininko Pulkau-ninko šeima ir kiti. Tą namą mes pakrikštijome „Queen Mary.“

Emilis prideda: „Smagiai švėsdavome Naujus Metus, Kalėdų šventes, vardadienius. Dainuodavome. Atvykus iš lagerių tas gyvenimo standartas, koks menkas bebuves, buvo priimtinas. Svarbiausia, gyvenome laisvėje, turtingame krašte.“

„Gal tada buvome laimingesni negu dabar,“ susimąsto Julija.

„Name nebuvo karšto vandens. Kambariai buvo šildomi medžiu kūrenamais pečiais. Kai plaudavau laiptus, tekdavo sunkius vandens kibirus tempti į viršų,“ isiterpia ne taip jau maloniais prisiminimais jam, tada šešiamėčiui, sūnus Augustinas.

* * *

Emilis, atvykęs į Ameriką be anglų kalbos, Bostone du mėnesius rinko ir plovė lėkštes milijonierių klube, vėliau sunkiai dirbo geležies liejyklos karštyje ir sekančius devynis metus dirbo pirmos klasės mašinistu „mašinšopėje.“ Kai gamyba karo pramonei sulėtėjo ir darbo valandos išseko iki dešimties į savaitę, 1958-tais metais Sinkiai pradėjo planuoti ateitį.

Jaunesnis leitenantas E. Sinkys 1937 m. Kaune.
Emil Sinkys, a young lieutenant in Kaunas, 1937.

Dabartinė J. ir E. Sinkių rezidencija Santa Monikoje, Kalif., anksčiau buvusi gyvenvietė aviacijos generolo J. Doolittle, pagarsėjusio II-tro pasaulinio karo metu
Sinkys' residence in Santa Monica, Ca., formerly owned by Air Force Gen. Doolittle of WW II fame.

Emilis ir Julija Sinkiai 1974 m. Santa Monikoje, CA
Emil and Julija Sinkys, Santa Monica, 1974.

“Aš tikėjau, kad turėti gerą darbą yra geriau negu vidutinį biznį. O mano žmona—kaip tik atvirksčiai.

Vieną dieną sugrįžusi iš siuvyklos, kurioje dirbo, ir sako man, pasakoja Emilis, — “Emili, krašte yra infliacija, reikia ką nors daryti. Nuo tokių darbų kokius mes turime, liksime tik kuprotais. Aš jos paklausiau, iš kur ji žinanti, kad krašto ekonomijoje esanti infliacija. Ji man parodė prancūzišką bulkutę pabrėždama, kad jos kaina pakilusi nuo 19-kos iki 22-jų centų. Be to, esanti trumpesnė ir dviem uncijom lengvesnė negu anksčiau. Taip mane akivaizdžiai įtikino jos galvosenos teisingumu. Tada mes ir apsisprendėme eiti į biznį.

“Už sutaupas, kurių tada turėjome \$1500, nusipirkome už \$8700 seną medinį, trijų butų

namą, laisvalaikiais atremontavom ir pardavėme. Vėliau vėl pirkome, atremontavome ir pardavėme vis eidami į geresnes vietas, brangesnes nuosavybes.” Taip ir prasidėjo Sinkių nekilnojamo turto biznis. Per aštuonius metus gyvendami Bostone jie nupirke ir atremontavę ar pagerinę pardavė penkis namus.

1956-taisiais metais jie norėjo keltis į Čikagą, bet kai iš arti pamatė Marquette Parko likimą, tos minties atsisakė.

Į Kaliforniją persikėlė 1959-tais metais įsigijo aštuonių butų namą gražiam Los Angeles priemiestyje Brentwude, Santa Monikos kaimynystėje. Persikėlus į Kaliforniją Julija pradėjo dirbti tiktai sau.

Kai aš, 1962-ais metais atvykęs į Kaliforniją, buvau supažindintas su Julija ir Emiliu Sinkiais, jie abu kruopščiai dažė ir gražino rezidencinius namus, irgi Brentwude, pardavimui. Juos pardavę jie užpirko 33-jų butų pastatą gražiausioje rezidencinėje gatvėje Santa Monikoje ir tenai pat gyveno mažame, prižiūrėtojui skirtame, kambaryje. Pasiklojė matracus ant grindų, o pasitaikiusi svečią vaišino ant mažo staliuko. Reikėjo sudurti galą su galu, reikėjo išbalansuoti mokesčius su pajamomis, laikinai atsisakyti paprasčiausių patogumų žvelgiant į gražesnę rytojų.

Ir dar tada Emilis turėjo pastovų darbą vietiniame universitete, pastatų priežiūros skyriuje. Jis ten dirbo iki 1963-jų metų ir pagaliau skyrė ne tik laisvalaikius, bet perėjo pilnai savo pastatų priežiūron.

Šiandien jie gyvena patogiai: viena rezidencija Santa Monikoje, tik pusė bloko nuo pajūrio, kita rezidencija Malibu, ant pat jūros kranto ir dar vieni patogūs namai Palm Springs kurorte, dykumoje, 130 mylių į rytus nuo vandenyno. Pridėjus dar virš 250-ties butų talpinančius pastatus negalima tvirtinti, kad Sinkiai neturėtų ko veikti.

* * *

Mūsų pašnekėsi pertraukė durų skambutis. Įėjo jauna mergina—anūkė Marytė, devyniolikmetė. Užsukusi pasiklausti, kaip seneliams einasi. Labai guviai su jais pasišnekėjusi, mūsų atsiprašė, kad sutrukdė ir nuoširdžiai juos išbučiavusi atsisveikino. Turinti kitų reikalų.

Man tai buvo gražaus auklėjimo ir Sinkių šeimos darnaus ir natūralaus santykiavimo momentas palikęs pasigėrėtiną išpūdį. Neabejojau, kad kiti trys anūkai ir trys sesers vaikai,

1983 m. vasario 6 d. Emilis ir Julija Sinkiai įteikia 500 dol. čekį Rašytojų Draugijos pirm. B. Brazdžioniui.
Emil and Julia Sinkys present poet Bernardas Brazdžionis, president of the Writer's Association, a check for \$500, February 6, 1983.

Emilis Sinkys įteikia auką kongresmanui R. Dornan, 1980 m. balandžio 13 d.

Emil Sinkys makes a contribution to the 1980 congressional campaign of Robert Dornan.

kuriuos Sinkiai išmokslo, turėtų būti ne mažiau dėkingi, atidūs ir myli senelius arba dėdę ir dėdiene.

Dabar Sinkiai suranda laiko ir pakeliauti. "Lietuvoje buvome tris kartus. Pirmą kartą važiovome 1976-tais metais aplankyti sergančio Julijos brolio Antano Galmino, bet pataikėme tik į jo laidotuves, kuriose valdžios pareigūnai mums neleido dalyvauti," apgailestavo Emilis už abu. "Keliavome ir Tolimuose Rytuose, Europoje, Meksikoje ir kituose kraštuose. Va, neseniai, buvome Vienoje ir su kitais lietuviais ir pabaltiečiais dalyvavome demonstracijose ir VLIK-o seime Londone."

* * *

Reikia paminėti ir Sinkių dosnumą visuomeniniams reikalams. Dažnai spaudoje skaitome, kad va, piknikas įvyko gražioje Sinkių rezidencijoje, Santa Monikoje. Taip, jie leidžia įvairioms lietuviškoms organizacijoms naudotis jų sodyba ir kiemu su žydriu plaukiojimo baseinu. Ypač vasarą čia vėsiau ir maloniau piknikauti po palmėmis jaučiant malonų vėjelį iš vandenyno.

Jie remia skautus ir jų stovyklą stambesnėmis aukomis, neužmiršta ir katalikų ar evangelikų parapijų, ar lietuviškų renginių, organizacijų bei fondų. Jie buvo Aloyzo Barono vardo literatūrinės premijos mecenatai; remia mūsų spaudą, politinę lietuvių veiklą, nepagaili stambesnės aukos ir Amerikos politikams ar institucijoms. Lietuviškų reikalų ir pilietinių pareigų supratimas ir rėmimas Sinkiams

savaime suprantamas reikalas: jie nenori stovėti nuošaliai nei nuo savų, lietuviškų, rūpesčių ar veiklos, anei būti nedėkingi kraštui, kuris leido darbštiems Sinkiams pasinaudoti palankiomis galimybėmis.

Visuomeninėje veikloje Sinkiams nedaug buvo laiko dalyvauti, išskyrus ją remti. Jie yra Santa Monikos Amerikos Lietuvių Klubo nariai. Kai Santa Monikoje veikė lietuvių šeštadieninė mokykla, Julija Sinkienė rado laiko joje mokytojauti.

* * *

Šilutės šaulių būrys, vedamas būrio vado Emilio Sinkio.

Emil Sinkys leads his national guard troop, Šilutė, Lithuania, 1938.

Amerikos finansinė struktūra yra pati liberaliausia pasaulyje," tvirtina Emilis, realiai žvelgdamas į biznio reikalus. "Kiekvienam žmogui yra galimybė isigyti nuosavybę su 10 ar 15% pradiniu įmokėjimu ir duodama iki 30-ties metų likusios skolos išmokėjimui, kai pavyzdžiui Ispanijoje, pirkdamas nuosavybę turi iš karto sumokėti du trečdalius visos sumos, o likusį trečdalį po vienu metu.

"Kad biznyje sektųsi reikia sunkiai dirbti, taupyti ir žvelgti į priekį, matyti galimybes," prideda Julija Sinkienė. Emilis tęsia: "Reikia būti ekonomijoje apsišvietusiu, kartais rizikuoti, būti drąsiu, pramatyti, ką idėjęs darbo gali iš to padaryti, pagerinti, pažinoti rinką ir, labai svarbu, asmeniškai dalyvauti prekyboje. Reikia rūpintis ir žiūrėti ar objektas turi ateiti ar ne. Pačiam viską prižiūrėti yra būtina, nes "svetimomis rankomis gali tik žarijas žarstyti," metaforiškai pabrėžia Emilis.

"Ne pripuolamai pasirinkome ir Santa Moniką, Kalifornijoje, vieną iš puošniausių vietų Pacifiko rytinėje pakrantėje. Čia geras oras, malonus klimatas, patogus susisiekimasis į visas puses. Ir neapsirikome. Vietovės parinkimas yra svarbiausias kriterijumas investavime į nekilnojamą rezidencinį turtą ir pasisekime juo prekiaujant."

Mano supratimu, Sinkių sėkmės ir gerbūvio atsiekime pagrindu buvo jų nuoširdus ir kietas darbas ir taupumas. Jų darbštumo nepralenkė net jų atsiekimo noras ir veržlumas. Su pasididžiavimu ir pasitenkinimu gali žiūrėti į savo darbo vaisius.

ATLANTO EGZOTIKOJ

— Ispėju, pakartotinai ispėju, susilaikyti pirmomis dienomis nuo stiprių valgių. Ypač draugiškai patariu tiems, kurie mėgsta riebius užkandžius, — kalbėjo mums jūrų kelionės išvakarėse Bremeno stovyklos pareigūnė, nedidelė, pilna, panaši į patogią statinaitę, jau seniai savo amžiaus vidurkį peršokusi mergelė.

Ir kitą priešpietį mes jau paliekam visokeriopai sujauktą Bremeno miestą, sulipam į pusgreitį traukinį. Skubame vokiečių šiaurės lygumomis, atsisveikinam su to krašto šiaudiniaisiais stogais ir vėjiniais malūnais, kurie, deja, tą dieną nejudino savo sparnų.

Bremerhavene mūsų traukinys sustojo uosto krantinėj, prie pat "Marine Flasher," 10,000 tonų garlaivio, į kurį prasidėjo ilga, kelias valandas trukusi kraustynė. Aukštyn, kaip į kokią išrinktųjų arką, pirma lipo senos moterys, paskui su mažais vaikais tāsėsi motinos, ir jau pačioj pabaigoj—visa vyrija. Devyni šimtai keleivių ir dar koks geras šimtas nuolatinių laivo gyventojų — visa tai pasisklaidė erdviuose "Marine Fisher" urvuose, kur kiekviena europietį pasitiko nedideli, lėti bei simpatingi kiniečiai ir visuose kampuose paleido gražiai besikraipančius vėjo malūnėlius — kad mes neuždustumėm ir gyvi bei sveiki išsilaikytumėm.

"Flasher" iš lėto smilko ir laukė jūros potvynio. Visi, kas tik turėjo eiklias kojas, susimetę į laivo denį siuvo iš vieno galo į antrą, iš didelės krūvos traukė sėdimąsias — gulimąsias kėdes ir dairėsi į dangų, kuris tą vakarą buvo ramus ir grynas kaip vaiko akis. Drąsios žuvėdros, išrėžusios savo baltas gražias krūtines, sklandė virš mūsų galvų ir siūlėsi į artimesnę pažintį. Čia pat mirko keli kiti laivai, kurių vienas didžiuliais kranais uoliai kraustė automobilius — taip lengvai ir vikriai, tarsi jis kilnotų tik riebius paauguolius katinus.

Kai jau pakilo vanduo, iš kažkur atsirado du vokiečių vilkikai, prisirišo prie mūsų gražiosios "Flasher" šono ir pasisiūlė ją tempti ligi atviros jūros. O čia, toj krantinėj, tuoj susirinko didelis būrys Bremerhaveno vyrų ir moterų, žiūrėjo į mus jie pavydo žvilgsniais ir siuntė savo "gluckliche Reise." "Flasher" suukė vieną kartą tuoj pat ir antrą. Denio tirstume išdygo keli laivo tarnautojai, keli negrai ir tiek pat baltų, kurie nuo tos viršūnės pradėjo žemyn mėtyti visokias savo krašto dovanas: cigarete, degtukų dėžutę, muilo, gabalėlių ir kitokius pritraukiančius daiktus. Ir sunerimo visa krantinė, suezeliavo ten subėgusi vokiečių giminė. Šoko jie prie tų gėrybių, lipo vienas per kitą, nugriūdami ir atsikeldami, apsirėkdami ir pešdamies, grobstė, plėšė iš kitų rankų ir puolė ant žemės, šnypšdami ir vėl pašokdami . . .

O čia pat, netoli to įniršusio širšyno, stoviniavo keli vokiečiai, išdidūs ir sustingę, kaip bronziniai bismarkai. Ir aiškiai mes matėm jų mirgančias akis, kurios taip meilijo tų žemiškų gėrybių, matėm, kaip jie graudžiai pavydėjo savo krauto broliams, bet germano savigarba neleido jiems mestis į tą klykiančią krūvą . . .

"Marine Flasher" suukė paskutinį kartą, išrovė inkarus iš vandens dugno, o vilkikai galingai ir uoliai isirėžę, traukė ją nuo krantinės. Ir staiga mes pamatėm, kaip sutizo išdidūs bismarkai, metėsi ir jie į tą brolių ir seserų košę, krito ant kelių, kibo į žolę, kuri augo akmenų tarpuose ir norėjo ką nors nutverti, išplėsti. Ir išplėšė jie tik sauso žolės žiupsnelį, nes apskresni draugai jau viską spėjo sugaudyti ore . . .

Susiūbavo visa "Flasher" didybė. Užsidegė denio minia, metėsi ir ji, kaip anie krantinėj, pasikėlė rankų miškas su atsisveikinimų ir linkėjimų griausmais, gailiai sužiūro visi į Bremerhaveno mūrus, tuos graudžius sužalotos Europos paveikslus ir atsisveikino.

Vilkikai mus nutempė į atvirus vandenį, išmeldė, kaip ir anie, taip pat visokių gėrybių, vikriai atsikabino ir linksmi grįžo namo.

Liko su mumis tik žuvėdros, tos ištikimos mūsų palydovės, kurios linksmino mus per visa šiaurės jūrą, net ir tada, kai jau buvo sutemę ir nebematėm jokio žemės brūkšnelio. Kita rytą, vandens tolybėms plaujant dangaus kraštus, vėl iš kažkur atsirasdavo tos geros mūsų draugės, klykdavo jos savo dainą, čia atsitūpdamos ant stiebo, čia vėl pakildamos ir sukdamos plačius didingus ratus. Ir taip ligi pat Atlanto vartų . . .

Kriokė "Marine Flasher" kaip įnirtusi liūtė, rėžė savo krūtine tuos tamsius neapmatomus vandenį, skaldė ji juos į skaisčiai mėlynas purkšles, kurios uždusdamos šokinėjo aukštyn, norėjo aplieti mūsų kojas, bet, nieko neįveikusios, vėl krito žemyn pavargusios ir liūdnos.

Ir taip mes praplaukėm šiaurės jūrą, praslinkom pro La Mancho rankovę, dar pamatėm Anglijos krantus ir garsųjį Doverį, kurį prieš kelis metus taip narsiai daužė vokiečių sunkiosios. O kai vėl atėjo naktis, ten mirksėjo švyturių akys, spinsėjo kažkokie pakrančių žiburiai, į kuriuos mūsų žvilgsniai buvo tvirtai isikibę, nes galvojom, kad ten, tuose vaiduokliškuose krantuose miega žmogus ir sapnuoja . . .

Bet vieną dieną išnyko paskutiniai krantų šešėliai, juodi vandenys uždengė kažkokių salų kupstelius, mes pasukom į platųjį Atlanto glėbį ir sudie, motina žemė, sudie, mūsų Europa . . .

Rašytojas Stasius Būdavas
Author Stasius Būdavas

Šio "L.D." numerio puslapiuose spausdinamo kelionės per Atlantą reportažo autorius Stasius Būdavas miręs lygiai prieš 20 metų (1966.9.9) Miamiyje, Floridoje, (buvo gimęs 1908 m. kovo 5), sulaukęs 58 metų. Neilgai jam buvo lemta gyventi saulėtoje Floridos padangėje, kur jis buvo nusikėlęs sveikatos sumetimais iš Putnamo (Conn.), kur buvo seselių vienuolyno kapelionu.

Reportažas rašytas prieš beveik 40 (be vienerių) metų. Jame atsispindi ir mūsų daugelio kelionės per Atlantą nuotaikos, kurias išgyvenome keldamiesi iš ką tik karo nuniokotos senutės Europos į naująjį pasaulį galimybių ir svajonių šalį mūsų tėvams prieš I-jį pasaulinį karą, o mums po II-jo pasaulinio karo.

Stasius Būdavas buvo kelionių aprašymo meistras. Kelionių reportažais jis pasireiškė gerokai prieš II-jį karą, kai dar iš Nepriklausomos Lietuvos važinėjo Vakarų Europoje, lankydamas Vokietiją, Prancūziją, Italiją ir iš ten žaibo greitumu siųsdamas pirmuosius turisto įspūdžius, parašytus be jokio juodraščio, spausdintus "Ryto" dienraštyje.

Žemaičių kilimo, bet būdu sangvinikas, staigus, žvalus, kurio energija liejasi per kraštus, Būdavas rašė skubotai, ekspresionistiškai, nesigilindamas į vaizduojamų asmenų vidinius išgyvenimus, o tik fiksuodamas jų veikimus, jų išorę, jų nuotaikas pagautas iš pirmo žvilgsnio.

Pradėjo eilėraščiais dar Šiaulių gimnazijos suolo. Tarp literatų, kurie reišėsi po Grušo ir Paukšteliu, Šiaulių gimnazijoje buvo pats moderniausias. Rašė ir būrelio susirinkimuose skaitė kilometrines poetas, vartodamas žvakių apšvietimo ir kitas teatrines scenos išmones.

Spausdinosi "Šaltinyje" ir labai daug Amerikos "Vytyje" ir kt. jaunimo laikraščiuose. Populiarumo įgijo su apysaka "Už Motinos meilę," kurioje vaizdavo Nepriklausomybės kovų invalidą, grojantį Kauno Karo Muziejaus orkestre.

Novelių rinkinys, "Širdys ir gėlės" (1932) buvo parašytas tuolaikiniu moderniu stilium, kapotais sakiniais, (taip rašė dar G. Tulauskaitė, J. Banaitis, o įvedė tą stilių V. Ramonas). Bet "Sakalo" leidyklai leidžiant rinkinį, jos literatūros redaktoriaus patartas, St. Būdavas viską ištaisė (perrašė) į "normalų" pasakojimo būdą.

Tas pats "Sakalas" išleido jo romanus "Mokytojas Banaitis" (35) ir "Loreta" (36), kiek sentimentalų, labai skaitytą moteriškojo jaunimo. 1939 pasirodė romanas "Sala." Balys Pavabalys, charakterizuodamas rašytojus ir jų veikalus, "Literatūros metraštyje" išspausdino tokį šmaikštų kalanbūrą:

Kai širdis gėlėm apsala,
Plaukia Būdavas į salą
Su Banaičiu, su Loreta
Ir su kuo tik panorėta.

1943 m. išėjo novelių rinkinys "Vidurnakčio svečiai." Po II-jo pasaulinio karo, jau J.A.V.-se Stasius Būdavas parašė ir išleido dar keletą romanų, kurių vieną iš knygnešių gyvenimo "Varpai skamba" (1952) išleido "L.D." leidykla. Pora originalių romanų pasirodė anglų kalba; provincijos spauda juos sutiko gana palankiai, nors autoriaus intencijų kritikai nesuprato.

1954 išleido romaną "Uždraustas Stebuklas."

Yra rašęs teatro scenai—1944 m. Jaunimo teatras pastatė jo pjesę "Laukų berniukas." Paskutiniaisiais nepriklausomybės metais, Kauno valst. radijofone skaitė eilę religinio susikauptimo paskaitų. Laikydamas pamaldas Žaliajame kalne, Šv. Antano parap. bažnyčioje rusų ir vokiečių okupacijos metais garsėjo rezistencinės dvasios literatūriškai stilingais pamokslais.

Dalis jo raštų yra paskelbta periodikoje (puikus bibline tema romanas "Malonės kalnas" ir kt.). Liko ir daugiau rankraščių, kurie esą patekę į privačias rankas.

Visą gyvenimą Būdavas labai kruopščiai rašė dienoraštį. Jeigu jis nežuvo, išleidus būtų kūrinys neturįs jam lygaus mūsų literatūroje.

Būtų likimo ironija, jeigu visas jo rankraštinis palikimas dingtų be žinios—žinome, kaip autorius saugojo ir rūpinosi savo rankraščiais: Iš Putnamo vykdamas į tolimesnes keliones (pvz. Bostoną), rankraščius susidėdavo į mašiną ir veždavosi kartu su savimi. Nuvykdamas dar toliau, jis jų nepasiėmė su savim, tad jei kas turi juos priglaudęs (ar žino kur jie yra), atiduodami rašytojų ar kuriam kitam išėivijos archyvui (kad ir Putnamo Alkai) padarytų autoriui ir mūsų literatūrai didelį patarnavimą. Be abejo, daug vertingo rastųsi ir jo epistoliariniame palikime.

J. Brazaitis

Skaitykite ir
platinkite

LIETUVIŲ DIENŲ
žurnalą

Dabar mes buvom vieni ir tokie maži prieš tuos baisius vandenis. Mus čia linksmino, kad neliūdėtumėme ir visaip trumpino dienas, kad nenuobodžiautumėme.

Kiekvieną rytmetį tikintieji rinkdavosi į erdvią salę, kur lietuvių kunigas, vienintelis katalikų dvasininkas visame laive, laikydavo šv. Mišias, o jam patarnaudavo lietuvaiteš kazimierietės arba laivo karininkas.

O paskui abiem denio šonais lėtai žingsnuodavo baltas vyras su dideliu skambalu rankoj ir giedančiu balsu kviesdvo pusryčių, pietų ar vakarienės. Ir eidavo visi, į valgomąjį, pirmą dieną pralenkdami vienas kitą, o vėliau jau iš lėto ir ramiai. Kiekvienas pasiimdavo didelį padėklą su šešiomis duobėmis, lyginant lėkštėmis, šaukštei, peilį, šakutę su puoduku ir slinkdavo iš eilės prie ilgo bufeto, kur dosnūs negrai su baltaodžiais į tas duobes kraudavo neįveikiamas krūvas visokiausių skanėstų. Tada su tomis naštomis visi atsisesdavo prie baltai padengtų stalų, kur jau iš anksto mūsų laukdavo grietinės puodai, sviestas, balta duona, cukrus, marmaladas, garstyčios ir kiti prieskoniai, prieš kuriuos kurčia pasidarydavo ne viena burna, jau seniai beragavusi tokio skanumynų pertekliaus.

Niekuomet nepasivėlindama čia atskubėdavo Frau Gerda iš Heidelbergo, iš to miesto, kur, kaip ji visiems sakydavo, "jeder Mann verliert sein Herz." Krišdavo ji prie stalo su savo mažamečiu Helmuthu ir abu valgydavo, valgydavo . . . Ir kai jau daugiau neįveikdavo, pagriebdavo ji dar saldutėlį sausainį, užtepdavo dvigubai tiek sviesto, užberdavo gerą sluoksnį cukraus, pirma pati atsikasdavo, tuoj pat sprausdavo tarp sūnėus dantukų visiems garsiai girdama šitokią savo išradimą: — Ach, das ist so himmlisch, mmm! . . .

Paskui ateidavo vakaras, Mums tai buvo labai juokinga, nes kiekvieną kartą vakaras vis pasivėlindavo ir pasivėlindavo. Mat, mes judriai vijomės saulę ir matėm ją vis vėliau ir vėliau nusileidžiančią, Ir kad dėl to neapsisuktų mūsų galvos, vakarais šūkaudavo garsiakalbiai, patardami laikrodžius vieną valandą pasukti atgal. Ir taip mes sukinėjom šešius vakarus. O tie, kurie tingėjo pasukinėti, antroj Atlanto pusėj netikėtai nustebo, kad saulė pagal jų laikrodžius leidžiasi 4 val. ryto, o teka maždaug pirmą po pietų . . .

Kai Atlantą jau užguldavo naktis, galėjo kas norėjo, nusileisti į patį laivo dugną, kur rodė nutrūktgaviškas filmas ir jau iš anksto mus pratino prie naujos šalies. Nes, gyvendami tokia siaurame suspausdime, turėjom kaip nors įvairinti laiką, taigi žiūrėjom visokio kvobojų su plačiabrylėm skrybėlėm, matėm kaip jie vienas kitą verčia nuo žirgų, išneria draugui nosį arba be tvarkos išbarsto jo dantis. Žiūrėjom visokių muštynių, lenktynių ir dar kitokių baisių atsitikimų. O vieną vakarą pamatėm, kaip gimė atominė baisybė, kaip ir pirmą kartą plyšo Amerikos tyruose ir netrukus jau krito ant vargšų japonų galvos . . .

Bet vieną naktį Atlantas sunerimo. Ėmė jis blaškytis čia į vieną, čia į kitą horizontą. Dar

vidurnaktį, tysodami savo dviaukštėse lovose, pajutome kaip mūsų kojos tiktai keliasi, keliasi aukštyn, o galva pasilieka pakalnėj. Bet tuoj pat kojos leidžiasi žemyn ir kūnas atsiduria tokioj padėtyj, lyg būtų jau nutaręs pasivaikščioti. Arba nė iš šio, nė iš to kažkokie burtai tave suka čia į vieną šoną ir, nespėjęs pamatyti nustebusio kaimyno jau esi apskamas ant antro, kur pamatai kitą bendrakeleivį, dar labiau nustebusi šitokiu visuotiniu pasivoliojimu.

Ir prasideda neberamus gyvenimas. Girdime, kaip daugelis šniokšdami šoka iš savo lovų ir griuvinėdami kaip girtuokliai skubiai neria ten . . . O ten kabo lentelė su anglišku patarimu: "Jei tu nori išmesti iš savęs, tai padaryk tą ne ten, kur visi mato, o tiktai čia. Ačiū!" . . .

Kai kitą rytą šiaip taip užsikabinom ant denio, visus vandenis buvo užgulęs rūkas. Kas puse minutės, vis kaukia ir kaukia sirena nes aplinkui taip akla, kad "Flasher" priešakys pro tirstus rūkus jau nebemato savo uodegos. Prasidėjo žmonių kančios ir kitokie vargai. O į denį tik didieji užsispyrėliai išeina, nebent kuri nors stipresnieji išneša ir, suvynioję kaip mumiją, paguldo į tą gulimąją kėdę. Jų veidai suvarge, matyti vakarykščio dažo likučiai, kuriuos moteriškoji giminė dar bando slapstyti erdviose skarose.

O sirena vis dejuoja, tartum būtų paskutinioji.

Siūbuoja laivas, siūbuoja ir žmogus prieš savo norą, grabaliojasi pasieniais kaip girta siela. O sėdėti negali, nes jeigu tik pabandysi atsistėti . . . Ak, pameta mandagumą ir mokyčiausios galvos, ir tavęs nei paprašęs bei atsiprašęs čia visų akivaizdoj daro tokius niekus. . . .

Tomis valandomis praretėjo valgykla o tie, kurie į ją žengė labai taupė savo ėdrumą, pasirinkdami tik lengvenybes; pyragėli, obuolį, apelsiną, ledų kremą.

Tik Frau Gerda, ana iš Heidelbergo, pasiliko tokia pat narsi. Kirto ji prie stalo šiltą jauno paršo kumpį, aptukusį plonais lašinėliais, krovė ji ant šito kiaulėno garstyčių šaukštą, užsikasdama acte išmirkytų svogūnų ir nepagailėdama rūgščios pomidorų košės. Kando ji duonos, storai užteptos sviestu ir atsidėjusi gėrė buljoną. Be rūpesčio sukirto ji šviežių žirniukų, pupelių, ankščių, morkų ir dar kažkokių daržovių mišrainę, užsigardžiuodama svieste keptomis bulvėmis. Po to ji šiek tiek atsikvėpė ir pradėjo kabinti saldžiarūkštę persikų košę, ją sutirštindama šiltu pyragu, pro kurio gelsvą plutelę žiūrėjo obuolių, razinkų ir kiaušinieneš ikepimas. Dabar ji nutarė baigti. Taigi prisipylė pupelių kavos, atskiedė ją grietine ir vėl dideliais kasniais kando duoną, dabar jau nudažytą oranžiniu marmeladu. Mes visi žiūrėjom ir didžiai pavydėjom jai tokios tvirtybės. O vienas mūsų bendrininkas, nustebes iki ausų, tarė jai:

— Liebe Frau, jūs turite geležinį skilvį . . .

— Ak, ką čia mano skilvis. Tiesą sakant, jis neblogas. Bet, matot, ne tai svarbu. Svarbiausia — prisitaikymas. Man juokinga, kad žmonės

serga jūros liga. Juk tai paprasčiausiai išvengiama. Nereikia apie tai nieko galvoti. Reikia suptis kartu su laivu, reikia pagauti taktą ir paskui po to tiktai juokai. Be to, jeigu galima, reikia stengtis tvirtai atsiraugėti. Būtinai atsiraugėti, nes tatai begalo palengvina skilvi, ir jis nebepyksta . . . — ir ji, paėmusi didelį apelsiną, išėjo iš valgomojo siūbuodama, prisitaikydama . . .

Vieną popietę, kai jau mes buvom antrojo Atlanto pusėj, "Marine Flasher" nudiegė žiaurus gandas: ateina audra. Taip prasitarė kiniečiai, kurie tuojau šoko prie atsarginių laivelių ir juos pritvirtino, paskui nuo viso denio surankiojo kėdes ir jas tvirtai surišo į milžinišką malkinę.

Taip, po gero pusvalandžio ėmė kilti naujas vėjas, didesnis už tą, kuris ir taip mėtė mūsų vargšę "Flasher." Iš vakarų artėjo debesų kalnai. Artėjo jie ant mūsų galvų su žaibais ir griausmais. Ir pradėjo tūkšti lietus, plovė jis viską, ką tik rado pajudinama denyje. Mes stovėjom tarpduriuose ir laukėm kada mus panardins.

O "Marine Flasher," ta vienintelė mūsų priebėga, kirto savo trikampe krūtine įniršusias Atlanto griūtis. Čia pasinerdama, čia vėl iškildama, ji narsiai murmėjo ir ištikimai nešė mus į vakarus.

Kai kurie išslenkam ant denio ir žiūrim į tuos baisius vandenius, tas užsirūstinusias bangas. O bangos atrodo ne taip jau didelės, beveik kaip Nemune arba Reine, bet kai geriau išžiūri, pamatai nepaprastus dalykus. Štai įlinksta vandens hektaras, o už jo tuoj keliasi kitas hektaras. Ir mūsų bėdinoji "Flasher" turi leistis į tas daubas, paskui kabintis į kalną ir, nė kiek neatsikvėpusi, vėl nosimi nerti į naują pakalnę.

Vėlų vakarą pradėjo viskas nurimti. Debesys nuėjo į Europos pusę ir mes dar spėjom pamatyti paskutinį saulės mirksnį. Iš laivo vidaus, kaip kokie vorai, ėmė slinkti pavargėliai ir visokių ligų nukamuotieji. Visi dabar žiūrėjo į debesis, tas nakties pabaisas, kurie atbuli vis griuvo į rytus . . .

Mes įsikimbame į denio turėklus ir jau drąsiai žiūrim į tuos plačius vandenius. Ir jeigu čia taip pasirodytų koks nors žemės kraštas, arba nors ir salelė. Ak, kokia tai būtų paguoda — taip įkyrėjo tie amžini vandenys! Ir žvalgomės, ar nepamatysim nors kokį iškyšulį, nors kokį laivą su žiburėliu. Tačiau nieko — tuščia tuščiausia.

Nuleidžiam akis žemyn ir matom, kaip ten, tiesiai po mūsų kojomis, išlenda negro galva ir dvi juodos rankos meta dėžę po dėžės. Krinta jos į prarėžto vandens prarąją ir sutrūksta, išmesdamos į viršų visa tai, kas atliko nuo mūsų stalo. Ir krinta ten kasdien ištisi centneriai gardžiausių gėrybių. Tuo tarpu abiejuose denio šonuose smilksta ploni virtuvės kaminiukai, kvėpina iš anksto rytdienos gardumynus, ir tas kvapas, buvęs kelionės pradžioj taip mielas, šiandien toks biaurus, jog mes tuoj traukiamės

į kitą denio galą, kad nepradėtume sirgti, taip gražiai lig šiol ištvėrė.

Ir ten, antrame denio gale, mes randame apgultus turėklus, o vienoje vietoje per juos persisvėrusi ir Frau Gerda, kuri žemyn jau meta . . . kiaušiniene. Iš abiejų jos šonų uoliai vargsta ir panašūs į ją bendradarbiai . . .

— 300 mylių ligi New Yorko! — praskrido vieną popietę džiaugsminga žinia.

Ir vėl kas tik spėjo, suvirto į žalią salę, kur kabėjo didžiulis Atlanto žemėlapis. Jame buvo išmeigta ir vėliavėlė, kuri stovėjo visai netoli New Yorko. O tačiau dar 300 mylių, maždaug apie 480 klm. Visdėlto jau stovime Amerikos prieangyje.

Ir laive prasidėjo sąjūdis, visokia ruoša, bėgiojimas ir džiaugsmingas nerimas.

Atlantas, kaip tyčia, sulėtino savo siausmą, ištižo jo bangos ir pavirto maloniomis vilnelėmis, kuriose virpuliavo saulės spinduliai.

Tą dieną laivo valdžia visiems išdalino visas ir kitokius popierius, išsakė susitvarkyti daiktus, kuriuos sušilę kiniečiai, apsirėkaudami su negrais, iš visų laivo urvų tempė į vieną didelę salę iš kurios, lipant laukan, žadėjo kiekvienam iduoti į rankas, kad nereikėtų pačiam tasytis.

Denyje pasirodė nauji rūbai, moterys uoliai restauravo užleistą veido tualetą, aplinkui viskas pagražėjo, pakvipo.

Kai saulė pasimerkė į didžiuosius vandenius, visi pajutome, kad tai paskutinis vakaras toj ilgoj ir sunkioj kelionėj. Dangus buvo išplautas ir grynas, netrukus ten atėjo mėnuo, sužiūro kelios žvaigždės ir ta visa nušvitusi aukštybė padėjo mums švesti kelionės pabaigą.

Visuose šonuose pagyvėjo mūsų mažutis pasaulis. Jautėme Amerikos kvapą ir jos dvasią. Vakarienės metu matėm kaip ilgas negras tarp suolo ir stalo išspraudė persigandusį kinietį ir savo meškiška ranka smaugė jį. Ir būtų jį tikriausiai pribaišęs, bet kažkas prie jo priėjo, užkalbino, ir auka, pasinaudodama proga, išniro pro kitą stalo šoną. O po vakarienės matėm, kaip tie patys negrai, susimetę į vieną laivo galą, visomis jėgomis ėjo imtynių, o kai tas nusibodo, pradėjo vienas kitą kumščiuoti, trunkyti, net spardyti. Ir dar kitokių džiaugsmų regėjom . . .

Visi laukėm žuvėdrų. Tačiau jos vis nesirodė. Tik matėm vis daugiau pravažiuojančių laivų, kurie skubėjo į Europą ar Afriką.

Kai jau sutemo, visi smalsiai sužiūro į vakarus, ten, kur vandenį pjovė aštri "Flasher" nosis. Ir troško visi pamatyti, iš kurios vietos išlįs dangoraižių ugnys ar bent pašvaistės. Prisiekę žiūrovai numojo miegui, norėdami pirmieji pamatyti tuos Amerikos stebuklus. Sėdėjo jie ligi vidurnakčio, kariavo su miego antpuoliais, bet matė tiktai tamsų dangų ir juodų vandenių platybes.

Jau gerokai po vidurnakčio, didelėj tolybėj palengva, palengva iš vandens pradėjo kilti kilometrines degančių karolių juostas. Tos

juostos vis tįso ir tįso, driekėsi jos visais šonais, pasidarė milžiniškas tų žibančių karolių lankas, į kurio vidurį taikė ir mūsų "Flasher."

O tų karolių juostos vis augo ir artėjo, iš vandenių kilo naujos šviesos, buvo galima regėti jų žalias, raudonas ir mėlynas spalvas. Mes matėm kaip tos begalinės šviesų grandys vis lipo aukštyn, traukdamos paskui save vis naujas ir naujas, kolei visas dangaus šonas priaugo tų ugninių laiptų ir netrukus prieš mus jau siūbavo begalinė ugnies jūra.

Tat buvo New Yorkas.

Pro šalį bėgo švyturiai ir sveikino mus savo spalvingais mirksėjimais. Čia pat, po mūsų kojomis, užsičiaupdavo ir vėl prasižiodavo krypuliuojančių bokštelių raudonos ugnys ir kreipė mus nuo pavojingų kelių.

"Flasher" ėmė lėtinti savo bėgį, išmetė inkarą ir sustojo, kol išauš.

O kai jau išaušo ir pakilo saulė, mes iš tolo pamatėm miestą ir jo dangoraižius, kurių viršūnės išdidžiai dairėsi, pasistiebusios per balto rūko juostas.

Dabar mes plaukėm pro laivų būrius, kurių ne vienas buvo daug didesni, negu mūsų "Flasher," ir ji, slinkdama nuo tuos didžiuosius, atrodė tokia kukli ir baugi, kaip lakštingala prieš vanagus. Taip mes praslinkom pro garsiąją "Queen Mary," kurios netolimoj kaimynystėj mirko elegantiška "Santa Rosa" ir grakščioji "Santa Monica."

Norėjom pamatyti dar ir kitas grožybes, bet jau nebuvo kada, nes prieš mus išaugo žalioji "Liberty," ta didingoji statula, kuri atsistojusi ant vienos salos, sveikino mus, iškėlusį dangun savo žibintą.

1947, rugsėjis

Laisvės statula

LADY LIBERTY
Enlightening the World

ENGLISH SECTION

The Tyranny of the Holocaust

by Margis Matulionis

I have frequently, during the last 10 years or so of my editorial involvement with *Lithuanian Days*, had occasion to review various books written by Lithuanian authors. And, as I reconsider the positions I have taken as a "critic," I find that my criticism has generally been negative. During the reading of my latest assignment, *Confrontation With Tyranny*, six Baltic plays, the reason for this pervasive negativism finally became clear. Expatriate Lithuanian writers, especially those who spent their youth in their homeland before the onset of World War II, are still being tyrannized by the memories of the Soviet occupation.

This morbid fascination with the atrocities of the past is very similar to that felt by the Jewish survivors of that other and more notorious holocaust that involved the Germany of the Nazi years.

A case in point is the first and most famous play in this collection, *Five Posts in a Marketplace*, by Algis Landsbergis. Though the critical introduction by Rimvydas Šilbajoris compares this play and the suffering of its protagonists to the themes found in great literature generally, the sole underlying theme is a Lithuanian freedom fighter's battle with the forces of tyranny, exemplified here by the character of *The Prosecutor*, a Lithuanian who has gone over to the other side. As expected, the major protagonists are divided into two camps, the good Lithuanians and the bad Soviets and their sympathizers. And, the play ends with the good guys dying at the hands of the bad guys, with a smattering of melodies redolent of "hope springs eternal."

The problem with morality plays is that, by definition, they do not invite the reader to an objective appraisal of the plot and its characters. Rather, the individuals are presented as good or evil *ab initio*, and the reader is invited to read the story as an example of what evil men do to good ones. Obviously, if the goal of reading "good" books is self-contemplation and change, the morality stories fail to achieve this end.

Accepting their invitation to be read, the reader gives up his time, only because he feels that that is the right thing to do. Instead of self-awareness and change, he desires reassurance in his identification of the bad guys and verification that they meet a terrible fate in the end. This kind of literature is innocuous enough

and, at least, leaves us with a sense of self-worth, confirming that we are living the right life; and this is why this type of story has always been used by societies to further their religious, ethnic, and philosophical goals. As propaganda, it remains an extremely effective tool.

However, when we examine the "holocaustal" type of literature, of which, alas, most Lithuanian writers are disciples, we are not exposed to the complete and satisfactory worlds of an enclosed continuum where good always triumphs over evil. Holocaustal literature, on the other hand, is open-ended. Here, the good wind up suffering at the hands of evil forces, and the reader has to fashion the solution for himself. Unfortunately, the very tone of holocaustal literature imposes that he react in one of only two ways: he either ends his reading with a sense of depression and revulsion, or, he decides to become angry at the oppressor. The only logical recourse in the latter instance is vengeance and the resultant persecution of the evil ones.

A typical example of this is our constant exposure in the media to the excesses of Nazi Germany. Even though some 40 to 50 years have elapsed since most of these crimes were committed. Jewish holocaustal literature, in the broad sense, i. e., including television and cinema, is constantly bombarding us with recreations of the inhumanities that were perpetrated during the Hitler years.

It would be ludicrous to assume that the purpose of these reiterations is educational, in the Santayanan perspective that those who do not learn from history are forced to repeat it. I find it hard to believe that any reader or viewer of these presentations identifies with the Nazi persecutors. We can safely assume that any "human" being is horrified and outraged whenever he is presented with these recreations. Therefore, making us less bestial cannot be their purpose: on the contrary, they aim to instill anger and hatred towards the tyrants, and ultimately, vengeance and retaliation. One need only look at the relentless pursuit of Nazi war criminals to be persuaded that this lesson was well taken.

If one subscribes to the definition of literature as that resulting in self-analysis and change, one, obviously, cannot place holocaustal polemics in that category. And this is also the

problem facing most of Lithuanian expatriate literature today. As in *Five Posts in a Marketplace*, we are bombarded by examples of Soviet man's inhumanity to Lithuanian man. And, just as in Jewish holocaustal literature, the end result is anger and the thirst for revenge.

My premise is that, not only is this kind of goal self-defeating, but that it is detrimental to the development of national character and values. By confining the definition of Lithuanian national identity to a struggle for freedom against the Soviets, Lithuanian expatriate literature has allowed all the qualities that make up national character and art to atrophy and even disappear. The struggle against tyranny is not an exclusively Lithuanian trait, and it is not the struggle itself that is important, but what it is trying to preserve instead.

When the Greeks fought the Persians, they were fighting to preserve a national heritage that included most of the great literature and art of the time. These defensive battles themselves were not then and have not been since, the exclusive focus of any major art work. In this context, it is difficult to determine exactly what predominantly Lithuanian traits the freedom fighters in *Five Posts in a Marketplace* were risking their lives to save. Since Lithuania, as an independent nation and as a specifically recognizable and discernible ethnic group, had only been around for a few centuries, there really was not much to preserve. Therefore, it is the creation of a culture that should be of paramount importance to these writers. Unfortunately, by this persistent fascination with their own personal histories and tragedies, our writers have been unable to transcend the relative insignificance of these events and escape into the wider atmosphere of original ideas.

It is interesting to note, however, that civil wars, on the contrary, have been conducive to great art. Greece was in a constant state of internal turmoil, and Italy, where the Renaissance was born, was similarly entangled. An obvious explanation for this is that civil wars involve the clash of different ideas within the same cultural group and the concomitant excitement produces new ideas and attitudes that henceforth become a part of the modified nations that results.

In Algis Landsbergis's play, the only flirtation with true creativity and ethnic originality is in making the two major protagonists, Antanas and *The Prosecutor*, Lithuanians. Here, the conflict becomes one of different ideas in the context of a unitary cultural whole, a civil

war. A similar perspective is presented in the dramatic interplay between the two males and Aldona and Gražina, the two female characters. Unfortunately, the author eventually falls prey to the sin of holocaustal literature and leaves the audience with a feeling of grief and betrayal at the treachery of The Prosecutor. They exit the theater none the wiser and much the sadder.

The true genesis of catharsis, on the other hand, if one agrees with Aristotle's definition of tragedy and its role in society, comes from a realization that the true and only cause of "tragedy" is personal pride: "hubris." In literature that is solely involved, as holocaustal literature is, in the inhumanities of evil to good men such as us there can be no resultant catharsis, and, therefore, no growth and fulfillment.

My suggestion to Lithuanian writers would be to forget the past as holocaust and remember it instead for the more productive period it was ethnically. There was, after all, a great national resurgence in Lithuania in the twenties and thirties that produced literature and art entirely barren of any holocaustal overtones. Why then, should our writers forego some 40 years of a national renaissance and concentrate their energies on some five years of subsequent oppression and tyranny?

The only answer that comes to mind is an unhappy one: because, realistically, they cannot write about anything else if they want to read at all. The reasons for this are perfectly logical if one considers the situation of the Lithuanian expatriate author. The only readers of Lithuanian books are those of the same generation as the author. Since they are living in an exile that they neither asked for nor accepted, constant reinforcement of the injustice of their fate gives them a sense of identity. They are not willing to think of anything else, nor to grow intellectually within the confines of countries that they persist in treating as temporary residences. An author writing in Lithuania today knows that his audience is not only limited but is interested only in reading about the foregoing. Therefore, in order to be read at all, he has to appeal to that interest.

The unfortunate result is and continues to be Lithuanian literature that remains simply a curiosity to the world at large and a bore to those Lithuanian offspring educated in foreign schools where what was taught and read was not of a holocaustal bent.

LITHUANIAN RECORDS

Whenever you find yourself in the Los Feliz-Silver Lake area, stop by at the *Lithuanian Days* bookstore and select some Lithuanian records, including: opera, folk and classical songs, choirs, soloists, etc. We are located at the intersection of Sunset Blvd., Fountain Ave. and Hoover St.

LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd.
Los Angeles, CA 90029

A Cemetery of Nations in the Siberian Tundra

by H. TAUTAVAIŠIENĖ

(Continued from Last Issue)

THREE MONTHS OF POLAR DARKNESS

IT WAS THE anniversary of great November 7 revolution. (The Bolshevik revolution started on November 7, 1917—Ed.) On the eve of the great day, Chief Sereda paid us his first visit, accompanied by NKVD representatives Novikov and Vinkurov. They entered through the ceiling, because, as I explained before, the barracks were buried in the snow. They wore fur coats and beautiful fur caps. Their fur gloves were elbow length, and their deer-skin boots reached their thighs. With such clothing, full stomachs, warm log cottages, and plenty of slaves to make you comfortable, it was possible to survive even in this forsaken land. They stopped at the entrance because there was no room to go any further.

"Do you need anything? Do you have any requests? Why don't you decorate the walls with rugs and tapestries? You should not be so slovenly!" our bosses barked at us. No one had the strength to respond to such cynical and cruel remarks. The questions were not meant to be answered. One mother tried to ask for some warm apparel for her children, but before she could complete the phrase, the "guests" left the premises. In the bleak light of a tin lamp hanging from the ceiling, our barracks appeared like a hovel, yet our "distinguished" visitors did not seem to be disturbed by the living arrangements they provided.

Michailow, our NKVD man, was not passing the long polar nights in idleness. After a hard day's work he was in the habit of inviting one or another of us in our group for informal questioning. The man or woman would be interrogated about what the other inmates talked about, and about certain individuals in our group in particular. The people summoned for these questionings were forbidden to discuss with their friends what the conversations were about. For the most part they obeyed for fear of retaliation; some waited a long time before they said anything about these secret conversations.

The administrators of the newly established Trofimovsk slave camp celebrated the anniversary of the glorious November 7 revolution for the first time on this island. Representatives of the Peoples' Republics, the weathered and true Communist party members, did not trust us Lithuanian women that first year and did not request us as household help. Instead, the Finnish women, who had spent more than 20 years in Soviet Russia and were brought to Trofimovsk just a few months earlier than we, were entrusted with these jobs. They used to tell us how the lords and masters lived. Later on some of us had the opportunity to observe them first hand.

We had not been able to complete the administrator's club house before winter set in. As a result, the party took place at the home of Rybtorga, director of the fishing plant. He was in charge of all goods received from the U.S.A., such as delicious food, beautiful wool cloth, and many other necessities and luxuries.

Lithuanian exiles celebrating Christmas eve in Irkutsk, Siberia, 1950

Sibiro tremtinių Kūčios 1950 m. Irkutsko srityje

OUTSIDE, THROUGHOUT the endless expanse of the tundra, the long, windy and unrelenting polar night reigned supreme. Far, far away, thousands of kilometers from Trofimovsk, millions of peasants were dying, defending the eastern frontier of Russia, defending the right to be hungry, poor and oppressed.

Inside the home of the director Rytborga life looked much prettier. The room was bright from the light of many candles and was fragrant

with the scent of freshly cut wood. On the walls hung pictures of important party chiefs; on a long ribbon of red cloth were inscribed many important dictums of Stalin. The decorations were completed with a beautiful piece of needlework woven by one of the Lithuanian women who had exchanged it for an extra piece of bread.

The director's bed was covered with an American-made flannel bedspread. The tables were covered with all sorts of American food, roast wild duck and goose, alcohol, smoked

fish, and caviar hors d'ouvres. The fireplace was blazing away at full capacity spreading its warmth over the room. I remember the honored guests well: the chief of the NKGB (internal security), a high ranking representative of the NKVD (department of the interior), the director of the fishing plant, his assistant, the overseer of supplies, the chief bookkeeper and accountant, the chief fishing instructor, the director of the net-weaving department, fishing engineers, propaganda and party organizers (extremely competent and well trained), our dentist, various technicians and administrators, and two teachers all in the company of their wives or mistresses, all members in good standing of the Communist party. All the men were clean-shaven, except for Marvin and another man. The Lithuanian tailor Tamulionis was occupied with building Trofimovsk and had not yet started making suits for the party members. Consequently, the men were rather shabbily dressed; the women were rather poorly dressed, too. Some of them wore silk shawls which they obtained trading with the Lithuanian women. But, for the most part, they tended to hide from each other the loot they acquired from us.

The official part of the ceremony took place in the camp's office while the reception was held at Rytborga's place. The first toast, a glass full of alcohol, was proposed for Stalin and the Fatherland (*Vypjem za Stalina, za rodinu*). Another one followed. According to Russian custom, pure alcohol is drunk from regular water glasses followed by a gulp of water and a bite of bread.

After the two toasts they began to sing the "Internationale," the Communist anthem:

*Arise, doomed to perdition, o world
of hunger and despair;
The truth is gushing forth from
darkness' cruel grip,
Make way, tormentors, great
multitudes of slaves awake!*

I guess it never occurred to them that they were the great tormentors and oppressors of the multitude of slaves, and thus were urging us to arise against them. How ironic!

After that they sang "When comrade Stalin and his marshall will call us to battle" (*Kogda tovarisc Stalin i pervyj marsal v boj nas pozioviot*). The singing was not too successful, so the guests decided to try dancing, even though the room was not very large. The storekeeper's wife took to dancing all by herself. We knew her quite well. Once we were standing in line in the store, cold, hungry, ragged, stinking and exhausted, waiting for bread. At that moment her ladyship's maid came in. She wanted to discuss the menu for that night's dinner. In a very loud voice, so we could all hear, her ladyship told the maid to be sure and put in lots of onions. (She new perfectly well how rich onions are in certain vitamins and

*Lithuanians in Siberian lumber camp cutting timber to be sent upriver to the fisheries.
Sibire, Mongolijoj lietuviai kerta medžius ir plukdo Lenos upe tūkstančius mylių iki žvejybos centro.*

minerals.) It was a very cruel taunt because we never received any vegetables. And, because of vitamin deficiency and constant hunger, people were coming down with sicknesses.

IT WASN'T LONG before the guests got drunk and just dropped wherever they happened to be standing: on the floor, chair or bed. Their party did not resemble the parties we used to have when we were free people. We used to talk, laugh, and have the best of times. These people only drank themselves into unconsciousness.

Then there were the May 1st celebrations. Once a friend of ours was invited (however, he had to buy a ticket). He told us about the festivities. "First of all we were reminded how we are helping the Red Army in its war of liberation. The fact that we were brought here by force and kept as slaves did not seem to matter. All the party members present at the meeting wore well-tailored black wool tunics. The beautiful black wool material came from the United States." We wanted to know how school teacher Zauuc looked and if she danced well. The man shook his head and continued: "Anoshin was out cold, drunk, and your Zauuc was caressing his bald head and singing bawdy songs. It was just too much for me to take, that such dregs of human society were going to lead us into the bright future of Communism."

Just before the cold season set in, the wife and children of the president of Trofimovsk Enterprises left the island and went to Yakutsk. This high-ranking party member told the foremen of the different substations to lay aside a barrel or two of processed fish and not to enter them into the books. These barrels eventually found their way to his wife and relatives in Yakutsk and were sold at enormous profit. Meanwhile, starvation was everywhere. People were willing to pay 20-30 rubles for one fish. You could get all sorts of things on the black market, or "baracholka," mostly stolen by people in charge of government enterprises of one sort or another. These barrels of fish were very heavy. I know from personal experience; we had to load them onto sleds and take them to storage. Each barrel weighed more than 200 kg. (440 lbs.)

In general, the administrative personnel at Trofimovsk did quite well. They had plenty of everything since they were considered hardship cases, having to live in the Arctic. They all were party members and had very few misunderstandings as to who got what. A lower-ranking member never questioned a higher-ranking member and, thus, all quarrels were quickly settled. They will remember the rest of their lives this golden age in the Arctic where they had plenty of everything and were protected from the horrors of war which devastated Russia.

Christmas Eve

IT WAS Christmas Eve and the polar night was at its darkest. The blizzard was getting worse and worse. Those who still worked outside were allowed to return to the barracks earlier than usual. We were getting ready to celebrate Christmas.

The tin lamphanging from the frosted ceiling went out. We ran out of oil. The barrel with the fuel was outside, buried under several feet of snow. Usually we lit torches made of resin-rich pine boards. But tonight we lit two candles. I acquired my candle stub while building fireplaces and ovens for the administrators. Even the weak and sick raised themselves up from their bunks. The Deveikis' parents' bunks were empty. The mother died recently and the father was in the hospital. All our thoughts were with our loved ones, scattered over the vast expanse of the Communist empire—in Lithuania, in Krasnoyarsk, in Kansk prison where most of our husbands and brothers were suffering.

According to religious custom we shared bread, each breaking off a little crumb from the same piece. We could not speak. Words could not express what we felt at that moment. Each prayed by himself, silently. It seemed that tonight the fire burned brighter and longer than usual and the children gathered around it. But there was no laughter, no joy, not even conversation. The orphaned Deveikis' girls did not have the strength to get off their bunks. Former teacher Petraitis did his best to tell the children about Christmas in Lithuania. His small daughter just clung to him and wept silently.

The water kept dripping from the frosted ceiling, dampening our beds and forming ice balls on the floor. Yet even this sacred evening was interrupted by a visit from the NKVD. One of them crawled in, looked around, and disappeared. Our peace was disturbed. Soon the candles burned out, the fire in the oil drum went out, and the cold darkness crept in. The water stopped dripping from the ceiling. Here and there people prayed silently, or wept. We felt that something terrible was happening outside. It was the beginning of the terrible Arctic storm, the dark purga.

A BOOK FOR THE YOUTH

"The Forest of Anykščiai (Ankykščių Šilelis) by Antanas Baranauskas, transl. by Nadas Rastenis, introduction by Juozas Tininis, woodcuts by J. Kurminskas. Price \$3 (soft covers), \$4 (hard covers). Published by: **LITHUANIAN DAYS, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Tel.: 664-2919.**

Please write! Letters from our readers are most appreciated. We'd like to hear from you! Constructive, or what have you, let us have your opinions and thoughts.

Soviets to Quarantine Catholic Clergy

Neither bishops nor priests of Soviet-occupied Lithuania will be allowed to leave the country during 1987, nor will any groups be allowed to come to solemnities next year to commemorate the 600 years of Lithuanian Christianity.

The decision was relayed to the Lithuanian Bishops' Conference by the Commissioner for Religious Affairs Petras Anilionis.

The mandate of the Commissioner for Religious Affairs is to destroy religion under the guise of regulating implementation of the so-called Regulations for Religious Associations.

Lithuania is the only Soviet "republic" whose population is predominantly Catholic. About 87 per cent of the people of Lithuania were western-rite Roman Catholics at the time of the Soviet invasion. According to the clandestine "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania," about 66 percent have remained staunchly loyal to the Church.

Pope John Paul II has stated publicly that he has to date been refused permission by the Soviet government to visit Lithuania. Lithuanian groups in the free world preparing celebrations to mark the Lithuanian Christianity jubilee were planning to invite bishops from Lithuania.

Of the six dioceses in Lithuania, only three have bishops as Apostolic Administrators, the others being administered by lower-ranking clergy as vicars capitular. Bishop Steponavičius, of Vilnius, the capital of Lithuania, has been impeded by the Communists from performing his duties as Ordinary since 1961 for refusing in conscience to acquiesce to government demands.

—LIC

BOOKS IN ENGLISH

"Leave Your Tears in Moscow" by Barbara Armonas, as told to A. L. Nasvytė, reprinted in Sydney, Australia. Jacket design by A. Plukas. 222 pages. Price \$90 (postage \$1). Order your copy from: "**Lithuanian Days**" Bookstore, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca 90029. Phone: (213) 664-2919.

BOOKS IN ENGLISH

"The Agony," a literary approach to history, by Juris Gliuda. Translated from the Lithuanian by Jonas Zdanys. Published by "Lithuanian National Guard in Exile." 288 pages. Price \$10 (postage \$1). Order from:

LITHUANIAN DAYS OFFICE
4364 Sunset Blvd.

Los Angeles, CA 90029

Phone: (213) 664-2919

25th Anniversary of LCRA

Lithuanian Catholic Religious Aid, a Brooklyn-based organization, marked its 25th anniversary with a concelebrated Mass at St. Patrick's Cathedral on Oct. 25, attended by over 1,500 people, followed by a dinner at the Waldorf Astoria Hotel for 250 members.

Assisting Archbishop Charles Salatka of Oklahoma City at the Mass was Cardinal Joseph Bernardin of Chicago and several bishops.

Cardinal Bernardin was honored at the dinner at the Waldorf Astoria for his continued moral support of the persecuted Catholics of Lithuania. In his remarks, called for "sustained attention to the moral and human travesties" taking place in Lithuania and other Soviet block nations, and urged the US Catholic Church to establish a special office to focus on these human rights abuses. The Cardinal promised to support a resolution proposed by Paul Baltakis named a bishop in 1984 to serve Lithuanians outside Lithuania. This resolution in anticipation of the 600th anniversary of the conversion of Lithuania expressed solidarity with the Lithuanian bishops and people.

LCRA, is the only agency in the world dedicated full-time to assisting the four million persecuted western-rite Catholics in the USSR, most of whom live in Lithuania.

LCRA was set up in a small Brooklyn storefront in 1961 with a \$20,000 grant from the National Catholic Resettlement Council, which is now Catholic Relief Services. Its goal was to provide spiritual, material and moral support to the Catholics of Lithuania, giving those things which had been denied the Church since Soviet-occupation began 20 years before.

In 1972, the appearance in Lithuania of the underground Chronicle of the Catholic Church in Lithuania bespoke a new era for the persecuted

Vatican greetings to Lithuanian Catholic Religious Aid and its supporters were read by Lithuanian Catholic Religious Aid Executive Director, Rev. Casimir Pugevičius.

Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. K. Pugevičius mišių metu paskaitė visiems Vatikano sveikinimus Religinės Šalpos jubiliejaus proga.

Lithuanian-American Archbishop Charles Salatka, of Oklahoma City, was the principal celebrant of the Religious Aid Mass, with 25 bishops and priests concelebrating. Left to right: Bishop Paulius Baltakis, OFM, Bishop Vincentas Brizgys, Msgr. John Scharnus (partially obscured), Deacon Eugene Sawicki, Archbishop Salatka, Rev. A. Dellavilla, Ukrainian Catholic Bishop Basil Losten.

Mišių metu (iš kairės): vysk. P. Baltakis, OFM, vysk. V. Brizgys, prel. J. Šarnus, diakonas E. Savickas, arkivyskupas C. Salatka, kun. A. Dellavilla, ukrainiečių katalikų vyskupas Basil Losten.

After Mass, at the reception in the Waldorf Astoria Hotel in honor of Cardinal Bernardin and Religious Aid pioneers were (l. to r.): Ona Bleming, Nijolė Baltrulionienė, Jūlytė Kowrak, Romas Kezys, Archbishop C. Salatka, Mary Shalins, Rev. Peter Stravinskas, and his mother, Anne Stravinskas.

Po Religinės Šalpos jubiliejinių mišių, Waldorf Astoria viešbutyje įvyko kardinolo Bernardin bei Šalpos pionierių pagerbimas. Garbingų svečių tarpe dalyvavo (iš k. į d.): Ona Bleming, Nijolė Baltrulionienė, Jūlytė Kowrak, Romas Kezys, arkivyskupas Charles Salatka, Marytė Šalinskienė, kun. P. Stravinskas, ir jo motina Ona Stravinskienė.

All photos by— Margaret McCarthy

Nuotraukos— Margaret McCarthy

Church and a widening of the scope of the work of LCRA. For the first time since World War II came a steady stream of evidence of the persecution of Lithuanian believers: detailed histories of searches and arrests, trial proceedings, instances of church vandalism, harassment of effective pastors, bullying of school-children by their teachers and other such material.

In 1975, the position of executive director was assumed by Father Casimir Pugevicius, a priest of the Archdiocese of Baltimore. Father Casimir was attuned to the possibilities of the new mission, and began building a nucleus of contacts which would form the basis for an international communications network.

In 1979, to facilitate this communications work, Father Pugevicius invited Ginte Damusis to New York from Detroit, Mich. to assume responsibility for the development of a bi-lingual religious news agency as part of the expanded mission of LCRA. This was the birth of the Lithuanian Information Center.

At about the same time, Marian Skabeikis joined the operation as associate director, charged with developing ways in which the transfer of information could be facilitated, and later with developing the operation's computer system.

LCRA today uses modern technology to carry out its mission to assist the Church in Lithuania in telling its own story. Telex has replaced the mimeograph machine, and a computer is used to store and utilize documents such as the Chronicle, which have been smuggled out of Soviet-occupied Lithuania.

LCRA has created a computerized database including 500 photographs of Lithuanian and other Baltic prisoners of conscience, and an archive of international publications dealing with the problems of religious rights. Groups and individuals are advised on how to write encouraging letters to Lithuanian prisoners of conscience, and provided with frequent updates.

More than 100,000 press releases have been circulated to journalists and human rights organizations.

Lithuanian Catholic Religious Aid has assumed the translation and publication of the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania. Since 1972, 70 issues have reached the West from Lithuania, and more than 350,000 copies of the Chronicle have reached religious leaders, foreign missions and embassies, legislators, human rights and amnesty groups and journalists.

White House Aide Linas Kojelis brought President Reagan's greetings to Lithuanian Catholic Religious Aid.

Linas Kojelis prezidento Reagano vardu pasveikino Lietuvių Katalikų Religinę Šalpa.

Cardinal Joseph Bernardin was honored for assistance to the persecuted religious believers of Lithuania with a hand carved plaque from Lithuania, presented by Bishop Baltakis, newly-elected President of Lithuanian Catholic Religious Aid.

Banketo metu vysk. Baltakis pavergtos Lietuvos vardu įteikė žymenį kardinolui J. Bernardinui. Dėkodamas kardinolas siūlė J. A. V. episkopatui atkreipti dėmesį į Lietuvos tikinčiuosius.

Bishop Baltakis presented Rev. Stanley Raila (center), Lithuanian Catholic Religious Aid Executive Director for sixteen years, with a commemorative plaque.

Vyskupas Baltakis, dešinėje, buvusiam Religinės Šalpos reikalų vedėjui kun. Stasiui Railai įteikia žymenį.

Lithuanian Catholic Religious Aid Staff: (l. to r.) Asta Lukoševičiūtė, Audrė Lukoševičiūtė, Andrius Adams, and Lithuanian Information Center Associate Director Gintė Damušytė were given an ovation. Seated (l. to r.) Alberts Motivans, recently a summer intern, Janė Sirusaitė, and former staffer Algis Lukoševičius.

Religinės Šalpos bendradarbiai-ės Asta ir Audrė Lukoševičiūtės, Andrius Adams ir Religinės Šalpos Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė atsistoję priėmė susirinkusių pagarbą. Sėdi: Alberts Motivans, Janė Sirusaitė ir Algis Lukoševičius.

Entertainment was provided by Harmonija singers Viktoras Ralys, Viktoras Lora, Birutė Ralytė-Malinauskienė, Rasa Bobelytė-Britten, Astra Butkytė.

Meninę programą atliko Harmonija.

**BOOKS PUBLISHED BY
"LITHUANIAN DAYS"**

"The Battle of Grunwald," an historical novel translated by J. J. Bielskis. 200 pages with History of Lithuania. Price \$3.00.

"The Forest of Anykščiai", by Antanas Baranauskas, translated by Nadas Rastenis. Lithuanian and English texts. Price, soft covers \$3.00.; hard covers. \$4.00.

"Evening Song"—Lithuanian Legends and Fables. compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. Price \$3.00 (Postage 70c).

LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Tel.: (213) 664-2919

**1987 KELIONĖS Į LIETUVOS
KRIKŠČIONYBĖS
JUBILIEJAUS IŠKILMES**

A. Vien skridimai į Romą bet kurią dieną (be viešbučių ir kelionių) TWA linija — 575 dol.

B. Dviejų savaitių kelionė birželio 17-liepos 2. Frankfurtas, kelionė laivu Reino upe (cruise), Heidelbergas, Juodieji Miškai, Reino kriokliai, Alpių kalnai, Lucerna, Venicija, Pisa (pakrypes bokštas), Roma. Pilna kaina—1,645 dol.

C. Viena savaitė Romoje birželio 24-liepos 1. Pilna Kaina nuo 820 dol. iki 1,130 dol.

Visos kainos yra iš New Yorko už vieną asmenį dviem gyvenant kambarį. Pridėtinis mokestis iš kitų miestų:

Baltimore.....	60 dol.
Boston.....	20 dol.
Chicago.....	40 dol.
Cleveland.....	40 dol.
Detroit.....	40 dol.
Los Angeles.....	170 dol.
Miami.....	100 dol.
Montreal.....	120 dol.
Omaha.....	140 dol.
Orlando.....	100 dol.
Philadelphia.....	20 dol.
Pittsburgh.....	40 dol.
St. Petersburg.....	100 dol.
San Francisco.....	170 dol.
Seattle.....	170 dol.
Toronto.....	120 dol.
Washington, D.C.....	60 dol.
West Palm Beach.....	100 dol.

Šios kainos nustatytos 1986 lapkričio 1 d. Jos gali keistis. Kainos garantuotos tik tokiu atveju, kai sumokama pilna suma. Rezervacijai garantuoti reikia prisiųsti 150 dol. įmokėjimą, nurodant vardą, pavardę, adresą, telefoną, kuriai kelionei registruojatės, ir iš kurio miesto.

**Vytis International
Travel Service, Inc.**

2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
Tel. (718) 769-3300

WE STILL HAVE

"Day of Shame" by Algis Rukšenas. The truth about the murderous happenings aboard the cutter Vigilant during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. (The Simas Kudirka story) 368 pages, illustrated. Price \$9.00 (postage \$1.50).

"Simas," by Jurgis Gliuda. 120 pages, hard cover. Price \$5.00 (postage 90c.).

Available at:

LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Phone (213) 664-2919

BOOKS ON LITHUANIAN HISTORY

Samogitia ("Žemaitija"), written by French author Chas. L. Thourot Pichel. 320 pages, with maps and pictures. Hard cover. \$7.95 plus \$1.00 postage.

O—

History of Lithuania, by Dr. Joseph B. Koncius. Illustrated, 142 pages. Soft cover. \$3.00 plus 75c postage.

—O—

THE LITAS GROUP

LITHUANIAN INTERNATIONAL CAPITAL

LIETUVIŲ FINANSINIS CENTRAS

PASAULINĖS APIMTIES PATARNAVIMAI

WE OFFER THESE SERVICES:

- *STOCK MARKET
- *FUNDING
- *PROPERTIES
- *LOANS
- *GOLD & METALS
- *INSURANCE
- *TRAVEL
- *TRUSTS
- *EXPORTS

VYTAUTAS VEBELIŪNAS, Lito prezidentas

In 20 years as a financial service organization, we have generated more than 30 million dollars in gross investments. Our proven performance in these times of fluctuating markets is your guarantee of stable personal growth towards a richer tomorrow. If you are looking for imaginative investment guidance tempered by traditional Lithuanian prudence, let us take you under our wings . . .

Jau virš 20 metų veikianti Lito Organizacija yra sutelkusi virš 60 milijonų bruto turto. Paskutiniu laiku Litas nupirko Export/Import kompaniją—WORLD TRADE INDUSTRIES, INC., kuri prekiauja visame pasaulyje.

PELNINGAI IŠNAUDOKIME PASAULIO ŪKINIUS SVYRAVIMUS!

PRIEŠ GALUTINĮ SPRENDIMĄ TARKITĖS SU:

LITAS INVESTING CO., INC.

CORPORATE HEADQUARTERS
8601 114th Street
Richmond Hills, NY 11418
(718) 441-2811

SALES OFFICE
80 Pine Street
New York, NY 10005
(212) 344-1300

EXPORT OFFICE
156 Fifth Ave.
New York, NY 10010
(212) 741-7280

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

*Kristaus Taikos ir Ramybės mano parapijiečiams
ir visiems geros valios lietuviams.*

**Apriškimo Parapijos klebonas
KUN. JONAS PAKALNIŠKIS**

Kun. Danielius Staniškis.

259 N. Fifth Street, Brooklyn, NY 11211 Telef.: 387-2111

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

GENOVAITĖ IR KAZYS TREČIOKAI

Apdraudos Agentūra

376 Mercer Avenue

Tel.: (201) 687-4033

Union, NJ 07083

VITAS GERULAITIS

Namų pardavimo bei nuomavimo įstaiga ir
KELIONIŲ BIURAS

94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, NY 11421
Telefonai: (718) 847-5522 — (718) 847-9700

**LITHUANIAN FEDERAL
CREDIT UNION**

K A S A

**LIETUVIŲ FEDERALINĖ
KREDITO UNIJA**

86-01 114th Street, Richmond Hill, NY 11418
Tel.: (718) 441-6799

Skyriai Chicagoje, St. Petersburg, Detroitė ir Waterburyje

INDĖLIŲ KAPITALAS 60 MILIJONŲ DOLERIŲ!

KASOS Direktorai sveikina visus Lietuvių Dienų
skaitytojus Kalėdų švenčių proga ir linki daug
pasisekimo Naujuose Metuose.

KASA mielai priima visų lietuvių indėlius ir moka
aukščiausius procentus už taupymo sąskaitas.

KASA moka aukščiausius procentus už visų rūšių ir terminų
taupymo sertifikatus.

KASA priima IRA pensijos indėlius ir už juos moka aukštesnį
procentą negu kituose bankuose.

KASA prieinamomis sąlygomis savo nariams duoda nekilno-
jamo turto ir įvairias kitas paskolas.

- Kiekviena taupymo sąskaita Federalinės NCUA agentūros apdrausta
iki 100,000 dolerių

*Dėl informacijų skambinkite į KASOS įstaigą tel. (718) 441-6799
Chicagoje—Marquette Parke (312) 737-2110 Cicero—(312) 656-2201
Detroitė—(313) 350-2350 Waterburyje—(203) 756-5223
St. Petersburg Beach—(813) 367-6304*

— Lietuviai laiko pinigus lietuviškoje KASOJE —

TAUTOS FONDAS sveikina visus Tautos Fondo aukotojus ir
prašo—pagal savo išgalės aukoti Tautos Fondui
savo ir VLIK-o uždaviniams vykdyti: leisti 7 k. ELTA biuletenius, remti
radio transliacijas į okupuotą Lietuvą, politinius kalinius finansuoti
ir sudaryti nejudomą kapitalą Lietuvai—L. Laisvės lžde.
Nepamirškite savo testamentuose ir T.F.-ą įrašant dėl

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
Non-profit, Tax Exempt Corporation
345 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

*Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linki*

O n a Š i m k u v i e n ė

515 Nolton, Willow Springs, IL 60480
Tel.: (312) 839-5531

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

Vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau daugelį metų sėkmingai organizuoja
visą eilę grupių į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.

Reikalui esant kreiptis į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Aldona Adomonis ir Albina Rudziunas

C. K. BOBELIS, M.D.

Practice Limited to Genito-Urinary Surgery
5025 Central Ave., St. Petersburg, Florida 39710
Office Hours by Appointment — Phone 321-4200

Linksmų šv. Kalėdų ir Sėkmingų 1987 Naujųjų Metų

KUN. VYTAUTAS PALUBINSKAS

Aušros Vartų parapijos klebonas

32 Dominick Street

New York, NY 10013

Sveikiname Švenčių proga!

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDĖLĖ

Transliuojama antradieniais ir penktadieniais nuo 3-4 val p.p.
iš Tautybių Stoties WPON—1460AM—Bloomfield Hills, Michigan

Vedėjas **ALGIS ZAPARACKAS**

4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072

Bendradarbiai:

Ant. Zaparackas, Algis Lapšys, Edv. Skiotys

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja

V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r.-7 v.v., šeštadieniai—10 v.r.-2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

PREL. IGNAS URBONAS

GARY, INDIANA
Šv. Kazimiero Lietuvių Parapija

1390 W. 15th Ave., Gary, Indiana 46407

J & J PHARMACY

DAVID BIALKA, B.S., R. Ph.

Phone 776-4363

2557 Lithuanian Plaza Crt. Chicago, IL 60629

Linksmų šventų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų!

TAUTODAILE

Kaligrafija, tautinis ornamentas. Audimas įvairių spalvų ir raštų: patiesalų, juostų, kaklaraiščių, takelių, knygoms, albumams, paveikslams, pagerbimo raštam — adresams, stulų, parodomoms marginiui. Spec. vestuvių pamergėms juostos.

6229 So. Campbell Ave. Chicago, IL 60629

Kazys ir Ida BARTAŠIAI

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

visiems draugams ir klientams linki

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400
Branch: 4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470
Branch: 2657 W. 69th St., Chicago, Illinois 60629 • Phone 925-7400

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage, Chicago, IL 60609 ..... Telef. (212) LA 3-1510

—ir—

2616 West 69th Stree, Chicago, IL 60629 .... Telef.: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

Pierce Brothers Hamrock MORTUARY

Phones: 749-6091

749-9231

Merry Christmas and a Happy New Year

BALDO KRISTOVICH and
THOMAS B. KRISTOVICH

Attorneys at Law

1541 Wilshire Blvd., Suite 307

Los Angeles, CA 90017

Phone (213) 484-2250

Linksmų švenčių linki

BALTIC MONUMENTS, INC

LEONIDA KAZENAS

2621 W. 71st Street

Chicago, IL 60629

Phone: (312) 476-2882

Best Wishes for a Happy Holiday Season

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

A LEGAL RESERVE
FRATERNAL BENEFIT SOCIETY

Non-Profit for Benefit of its Members and Beneficiaries
Insurance Certificates \$500.00 to \$5000.00

71-73 So. Washington Street

Wilkes-Barre, PA 18701

Lietuvio savininko vaistinė

— MARGIS DRUG STORE —

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1944 ir 535-0312

Priima "ONTARIO DRUG BENEFIT" receptus

Vaistai, kosmetikos, prekės ir kt. Nemokamas pristatymas į namus

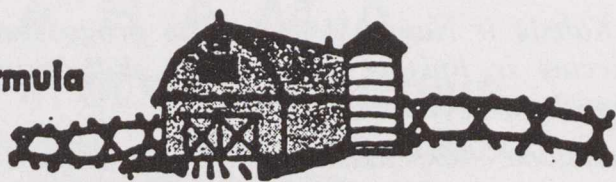
Muzikos ir dainos mėgėjams "Lietuvių Dienų redakcija turi gausų plokštelių pasirinkimą. Kreipkitės-4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

LITHUANIAN DAYS, 1986, DECEMBER

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

New in California ...

Fine
Old World Formula

Andrulis FARMERS CHEESE

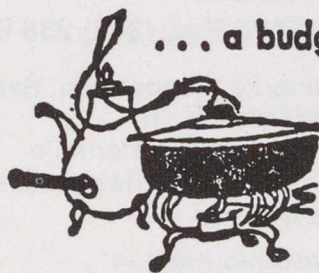

- High in nutrition, low in fat
- Ideal for most diets
- Choice of plain or salt-free
- Made from Grade A milk

The unique flavor of
Andrulis Farmers Cheese
will delight the whole

family. Eat it plain, or as a side dish
with meals. A wholesome addition to any diet
... a budget-priced gourmet treat.

For exciting old-world farmers cheese
recipes, write Michigan Farm Cheese
Dairy Inc.

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
FOUNTAIN, MICHIGAN 49410

Ir liūdėsio valandą teguodžia Jus Kalėdų gimimo viltis!

SHALINS FUNERAL HOME, INC.

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, NY 11421
(At Forest Parkway)

296-2244 — Air Conditioned Chapels — 296-2245

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki

J. K. VALIŪNO ŠEIMA
SOUTHAMPTON, NY 11968

Linksmų švenčių linki

★ Mūsų nariams

★ ir visiems lietuviams!

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

SCHUYLER SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Kearny, N.J.

24 Davis Avenue, Kearny, N.J. 07082

TYPES OF ACCOUNTS

Passbook Savings
Money Market Deposit Account—91 Day Certificate
6 Months Certificate—1 Year Certificate—1½ Years Certificate
2 Years Certificate—2½ Years Certificate
3 Years Certificate

CALL (201) 991-7260 FOR MORTGAGE RATES

— OFFICERS —

Dr. Jack Stukas, president; Edmund Bennett, Chairman of Board; John Nakrosis (Sr.), Senior Vice-Pres.; Henry Maddi, C.E.O.; George Katilius, Treas.; Alfreda Stanish, Asst. Sec'y - Eleanor Gelenitis, Mortgage Officer; Paula Wall, Student Loan Officer.

DIRECTORS

Jack J. Stukas, John A. Condon, Dir. Emeritus, George Katilius, Jr., Joseph M. Belza, John J. Salvest, John Nakrosis, Edmund Bennett, Paul Gelenitis

COUNSEL

John J. Salvest

OFFICE HOURS:

Mon. thru Thurs.—9:00 A.M. to 3:00 P.M.

Friday—9:00 A.M. to 6:00 P.M.

Saturday—9:00 A.M. to 12:00 P.M.

Drive-in Mon.-Fri. 9-6. Sat. 9-1

Walk-up Mon.- Thurs. 3-6

Area Code (201) 991-7260

Tik viena šioje apylinkėje lietuvių taupymo bendrovė

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVIAI — virš 32 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3 — Antradieniais 10-3 — Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8 — Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1 — Sekmadieniais 9-12:30

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9:30 v.r.-1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainuoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS.

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

Sveikiname Šventų Kalėdų proga Lietuvių Dienas ir jų skaitytojus ir linkime laimingų Naujųjų Metų!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Lietuvių katalikų dienraštis

leidžiamas Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-jos (Lith. Catholic Press.)

Kun. PETRAS CIBULSKIS, M.I.C., adm.

4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629   Telef. (312) 585-9500

Su gražiausiais švenčių sveikinimais ir Naujų Metų linkėjimais

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS, dukra SOFIJA ir bendradarbiai
Rita Likanderytė ir Robertas Vitas

7159 South Maplewood Avenue, Chicago, Illinois 60629

Telefonas: 778-1543

Nuoširdūs švenčių ir Naujų Metų linkėjimai

K. A. JUCAS, M.D., S.C.

ODOS LIGOS IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Avenue   Chicago, IL 60629

Phone (312) 925-2670

Patarnavimas 24 val. — 489-4441

Facilities for Parties

Carry-outs

RAMUNĖ RESTAURANT

Homemade Foods for All Occasions

HELEN and SHIRLEY KOPINSKI, savininkai

2547 W. 69th Street

Chicago, IL 60629

Telefonas: 925-5588

"MARGINIAI"—PREKYBA

Sav. I. SINKEVIČIŪTĖ

2511 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel.: PR 8-4585

Čia rasite pasirinkimą kristalinių datyčių, suvenyrų, kitų prekių, drožinių, audinių, visokių liet. knygų, žurnalų

Švenčių proga sveikina

LIETUVOS AIDŲ RADIJO PROGRAMA

Char. Brazdžionis, Dir.

511 S. Nolton Ave., Willow Springs, IL 60480

Telef.: (312) 839-2511

Klausykite "Lietuvių Aidų" kasdien 8:30 v.v. 1450 AM banga

Skaitykite ir
platinkite

LIETUVIŲ DIENŲ
žurnalą

★

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga sveikiname visus brangius tautiečius ir linkime visiems kuo didžiausio džiaugsmo ir laimės asmeniškame gyvenime.

Maldaujame Aukščiausiojo, kad sumažintų vargą ir skausmą mūsų pavergtų brolių Lietuvoje.

Trokštame, kad mūsų tautiečiai su meile ir pagarba vieni kitiems uoliai jungtųsi į tautinę, patriotinę veiklą.

Mr. and Mrs. ANTHONY J. RUDIS

Chicago, Illinois

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

IRENA ir LEONAS KRIAUČELIŪNAS

13400 Parker Rd., Lockport, IL 60441

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

ALEX LAURAITIS & WALTER RASK, Owners

9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643—Tel. (312) 238-9787

Rengiame ekskursijas į Lietuvą, Austriją, Vengriją, Jugoslaviją, Šveicariją, Kiniją ir kitus kraštus.

Sudarome iškviatumus giminių apsilankymui Amerikoje
Nuperkame giminėms Lietuvoje automobilius ir kitas prekes

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO!

★ Kelionės bilietai į viso pasaulio kraštus

Dovanų Parduotuvė

P A T R I A

2646 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas. Taip pat didelis pasirinkimas prekių siuntimui į Lietuvą. Galima gauti spalvotas video juostas iš VII Tautinių Šokių Šventės

Savininkai Fr. ir A. Šlutai

Telef. (312) 778-2100

"NERINGA"

didžiausias lietuvių restoranas Čikagoje

Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!

Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.

2632 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, USA

Tel.: (312) 476-9026

Savininkai—MARIUS IR EMILIJA KIELA

LITHUANIAN DAYS, 1986, DECEMBER

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

PARAMA

MAISTO IR GĖRIMŲ KRAUTUVĖ

2534 W. 69th Street • Chicago, Illinois 60629

Telefonas: (312) 737-3332

Čia galima gauti Illinois loterijos bilietus
Būdami Chicagoje aplankykite mūsų krautuve
Savininkas Jurgis Mažeika

LINKSMŲ ŠVENČIŲ LINKI

PETKUS—MARQUETTE FUNERAL HOMES

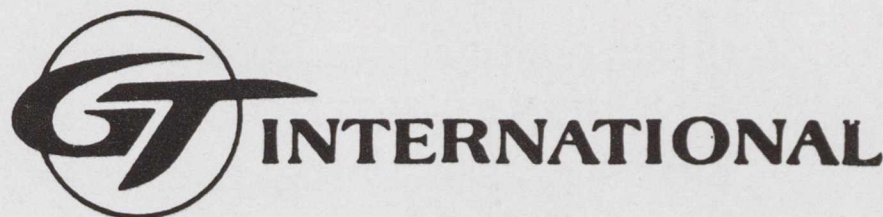
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois
476-2345

1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
863-2108

MR. & MRS. ANTHONY B. PETKUS
MR. DONALD M. PETKUS

MR. DONALD A. PETKUS
MR. LAWRENCE C. GASUNAS

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų Metų linki

TRAVEL CONSULTANTS

G. T. INTERNATIONAL, INC. 6240 So. Kedzie Ave., Suite #3
arba P.O. Box 29163, Chicago Ill. 60629
TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujų Metų!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629
Telefonai: (312) 778-6900 ir (312) 778-6901

Gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų

NIDA—DELIKATESAI IR VALGYKLA

2617 W. 71st Street, Chicago, IL 60629
Telefonas: (312) 476-7675
Įvairūs šalti ir šilti valgiai išsinešti ar vietoje pavalgyti
Įvairios sriubos, rūgštus pienas ir šaltibarščiai
Kasdien balandėliai ir cepelinai • tortai • pyragai
Lietuviško skonio dešros

Danutė Balsienė ir Laima Bildušienė, savininkės

Linksmų šventų Kalėdų ir sveikiausių Naujų Metų

HEALTHY FOOD LITHUANIAN RESTAURANT

Eastern European Specialties
GRAŽINA SANTOSKI (BIČIŪNAITĖ)

3236 S. Halsted Street Chicago, IL 60608
(312) 326-2724

Valandos 6:30 a.m.-8 p.m. kasdien—8 a.m.-8 p.m. sekmadieniais

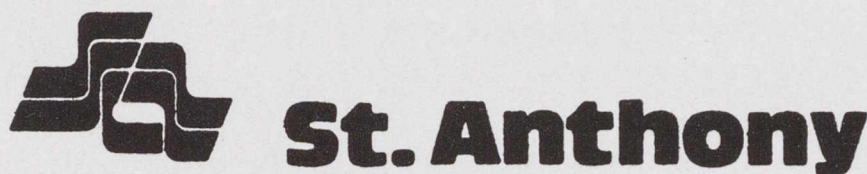
Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

PREL. JONAS SCHARNUS

ST. JOHN VIANNEY RESIDENCE

60 Home Avenue
Rutherford, New Jersey 07070

TAUPYKITE DABAR

Federal Savings and Loan Association

MAIN OFFICE

1447 South 49th Court
Cicero, Illinois 60650

Sub. 656-6330 / Chicago 242-4395

10 S. 660 Route 83 (at 92nd St.)
Willowbrook, Illinois 60521
(312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUSKAS

Executive Secretary

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

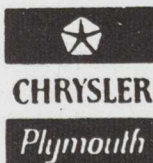
N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

2501 W. 71st Street, Chicago, IL 60629
Telefonai: (312) 471-1424 — 737-3332

Gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

BALZEKAS MOTOR SALES

4030 South Archer Avenue

Chicago, Ill.

Since 1933

CHICAGO'S OLDEST
CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER PHONE: 847-1515

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

MARGIS MATULIONIS

Attorney—at—Law
412 W. Broadway Ave., Suite 204
Glendale, CA. 91204
Tel.: (818) 243-6223

*****

MARCELLA AUGUS

President
CROWN ESCROW CORPORATION

2839 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90026
Tel.: (213) 413-3370

*****

**CHRISTOPHER TRAVEL SERVICE
JONAS PETRONIS**

2472 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 986-9247 (213) 660-6600
Home: (213) 664-0791

*****

A. PEČIULIS

Remodeling and Construction

Savininkas **ALOYZAS PEČIULIS**

814 — 5th St. #8 Santa Monica, CA.90403
Tel.: 394-2242

*****

**CALIFORNIA CREDIT UNION
KALIFORNIJOS LIETUVIŲ KREDITO SĄJUNGA**

2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, California 90404
Tel.: (213) 828-7095

*****

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

3356 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 661-5276

ATIDARYTAS:
pirmadieniais uždaryta
antradieniais nuo 5 val. iki 7 val. vakaro
trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 10 val. ryto iki 3 val. p. p.
šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 12 val.

Kooperatyvas duoda įvairių rūšių paskolas palankiausiomis išsimokėjimo sąlygomis ir žemiausiais procentais. Nekilnojamu turtu garantuotos paskolos (I ir II morgičius) duodamos iki 100,000 dol.

*****

**MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR
RICHARD ADAM LYGUTIS**

ATTORNEY AT LAW
483 Francisco Street — Suite B
San Francisco, California 94133
24-Hour phone (415) 781-9048

**Rolandas Giedraitis, D.D.S.
Danutė Giedraitienė, D.M.D.
Alma Vilkas-Stočkienė, D.D.S.**

Lietuviai dantistai
3151 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Telef.: 660—1205

*****

ANTANO SKIRIAUS ĮSTAIGOJE

Gaunami šie **APDRAUDOS** patarnavimai:
namų, baldų ir atsakomybės (liability)

NOTARO PATARNAVIMAI
Patvirtinami įvairūs dokumentai ir nuorašai (Notary Public)

PAJAMŲ MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029
Telefonai: (213) 664-2910 — (213)664-2919

*****

Linksmų švenčių ir laimingų Naujų Metų
**Inž. VYTAUTAS VIDUGIRIS
IR ŠEIMA**

27923 SAN NICHOLAS DRIVE, PALOS VERDES, CA. 90274
Tel.: (213) 377-3192

*****

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų
SINCE 1955 Phone (213) 661-6222

RUOKIS PAINT CO.

Subdivision of Rokal Chemical Co.
Latex Base Paint for Both Indoors and Outdoors
ALL COLORS

P. O. BOX 27204 J. & V. Ruokis
Los Angeles, Ca. 90027 Owners

*****

RŪTA, INC. — INVESTAVIMO BENDROVĖ
2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Ca. 90404
Telefonas: (213) 828-7525

Valdyba: E. Jarašūnas, A. Markevičius, R. Nelsas
*****

ROQUE and MARK CO., INC.

Realtors ★ Insurance ★ Income Tax ★ Notary Public
2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA. 90404
Phone: (213) 828-7525 Res. (213) 395-0410

ALBINAS MARKEVIČIUS ir bendradarbiai
*****

LIDA ENTERPRISES

Ed Budreika-President

San Diego, CA
(619) 222-0186